VI. évfolyam. Budapest, 1912. február 18-án. 7. szám.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona. Egész évre 12 korona Negyedévre 3 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Budapest, IV. Egyetem-utcza 4. sz.

A csendőr szolgálatáról és magánéletéről.

Irta: *Preszly Loránd* csendőrőrhadnagy. (Vége).

Szüksége van a csendőrnek időnként arra is, hogy polgári egyének társaságát felkeresse. A társas életben még mai korunkban is nagy tisztelete van az egyenruhának és a derék, művelt, értelmes katonát szívesen látják mindenütt. A társas érintkezésre már csak azért is szükség van, mert itt sajátítható el a társadalmi érintkezés különböző formája, továbbá az ügyesség, a finomság és a tapintatosság.

A társas érintkezéseknél a csendőr magaviseletében, magatartásában és fellépésében szerény, tapintatos és illedelmes legyen. Ezt tőle — mint katonától — inkább meg lehet követelni, mint bárki mástól. Neki mindig azon kiváltságos helyzetre kell gondolnia, melybe őt — mint katonát — a társadalom összessége helyezte.

Társaságát azonban jól válogassa meg és inkább a jobb módu és állású egyének megtisztelő barátságát keresse, mint a nálánál alacsonyabb rendű és állású egyénekét. *Ismeretsége megválasztásában előrelátó és tartózkodó legyen.* Nagy hirtelen senkivel se barátkozzék össze, mert sokszor nagyon kiöltözött szélhámosok, csalók és kétes egyének feltűnően keresik a csendőr ismeretségét vagy barátságát, igyekeznek — mások megtévesztésére — azokkal nyilvános helyen megjelenni, a csendőrtől pedig egy és más bizalmas természetű dolgot megtudni. Szóval saját üzelmei czéljához a csendőrt eszközül használja fel, galádul félrevezeti, becsapja; és az ilyen aljasság rendszerint jó későn derül ki, de a megszégyenités és félrevezetés egykönnyen nem megy feledésbe! A csendőr uj ismeretségek kötésénél is óvatos legyen, szavára pedig különösen akkor legyen óvatos, ha nyilvános helyen van.

Kétes hírű nőszemélyekkel való ismeretségtől is óva intek. Ezek csak rossz utra térítik, anyagilag kizsákmányolják, testileg tönkreteszik, erkölcseikben pedig meglazítják a férfiakat. Ezek a szánalomraméltó perditák valóságos rossz szellemei az ifju csendőröknek is, kiktől — mint a ragályos betegségben szenvedőktől — távol tartsa magát, ha teljes erejében, megfertőzetlenül akar maradni. Legyenek meggyőződve, hogy anyagi érdek nélkül ezek az erkölcstelen nők viszonyok szövésébe nem mennek bele, de kárörvendve, gonosz lélekkel igyekeznek másokat is magukkal rántani az erkölcstelenség és a piszok szennyes mocsarába.

Akkor, a mikor a társaság megválogatásáról irok, nem mellőzhetem, hogy csendőreink figyelmét arra a körülményre is felhivjam, hogy *a barátjait is gondosan válogassa meg, vagyis inkább nagyon jól gondolja meg, hogy kit tart és kit fogad barátjává.* Azon kell törekedni, hogy mindig bozzánk hasonló gondolkodásmódu és természetü, velünk egyformán érző embert tüntessünk ki azzal, hogy teljes bizalommal és szeretettel vegyük körül. A kölcsönös tisztelet és teljes bizalom az, a mi a barátság előfeltételét képezi. És itt jónak látom megjegyezni, hogy a bajtárs és barát fogalma nem ugyanaz. Bajtársak azok, kik velünk egy életbivatást betöltve, velünk egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettséggel birnak; ezek lehetnek nekünk kedvesek és rokonszenvesek, de a barátság, ez már nemesebb viszonyt jelent egy másik embertársunkkal vagy akár egy bajtársunkkal és «a baráthoz való teljes bizalomban és tartózkodás nélküli ragaszkodásban fekszik a barátság varázsa és nagy értéke». Egy jeles katonai munkában olvastam ezt és ugyanabban azt is: «hogy a barátság minden áldozatra képes, hogy önzetlen, hogy öröme és boldogsága a barát öröme és boldogsága; ez annyira nemesit, hogy mélységében csak egy érzelem multa felül ez az anyai szeretet érzése». Ezt azért idéztem itt szórul-szóra, hogy csendőreink lássák és gondolkozzanak afelett, hogy mit jelent a barát igazi fogalma s hogy kit tüntessenek ki azzal, hogy barátjukká fogadjanak.

A szórakozások módja és helye jól megválogatandó. Mindenféle vásári komédiákat vagy állásához nem illő egyéb helyeket kerüljön el s inkább keressen fel olyan helyeket, hol a mellett, hogy nemes szórakozásban van része, ismeretét is fejlesztheti, tudását is gyarapithatja. A felolvasások különösen alkalmasak erre, vagy a szinházak látogatása is egyike a legkellemesebb szórakozásnak és legkönnyebb forrása a művelődésnek.

Olyan helyiségeket, hol politizálás folyik, óvatosan kerüljön el. Politikai vitákba ne bocsátkozzék. Mi választási joggal nem birunk, mi az összes pártokon kivül állunk és *igy semmi közünk a politikához. Tit-*

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánczhid-utcza 5. Gyár: Öntőház-utcza 2.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztithatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javitása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

kos társulatokban pedig — melyek elvei és czéljai bizonyos irányban az állam, a társadalom vagy a törvényes rend ellen vannak irányozva — *épen nem szabad résztvennie.*

A csendőr tartózkodjék nemzetiségekkel szemben rokon- vagy ellenszenvének kifejezést adni. Egy hazának érzésben és gondolkodásban csak egyféle polgárai lehetnek s csak az eltévelyedett emberek képesek más felfogásokat vallani.

Vallási tekintetben sem kell korlátokat ismerni. Bajtársak között az ilyen könnyen vezet ellenségeskedéshez, czéltalan és oknélküli gyülölködéshez — s ez végeredményében hátrányos a szolgálatra is, — idegen egyének részéről pedig a vallási ellentéteket szitó ferde megitélésnek teszi ki magát. Lehet valaki a maga vallásában tántorithatlan, hithuzgó, de ez sohasem teszi szükségessé, hogy mások vallását, vagy vallási meggyőződését sértően birálgassa vagy épen gyalázza. Erre csak neveletlen, lelkükben durva, elvakult, müveletlen emberek képesek.

Bölcsebben teszi a csendőr, ha az előbb vázoltak helyett *szabad idejének egy részét sportolással, testgyakorlással és testedzéssel tölti.* Az egészségre nézve ezek rendkivül fontosak, erősitik a szervezetet s növelik a test ellenálló képességét. Tornázás, vivás, uszás és kerékpározás, mind elősegitik a testi ügyesség, rugékonyság gyarapodását, de maszészt olyan szórakozások, melyek olcsón megszerezhetők és mindenütt üzhetők.

Lovascsendőröknek szolgálaton kivül alkalmuk van arra, hogy — a ló megfelelő kiméleso mellett — magukat a lovaglásban tovább képezzék s ezzel a testet és lelket felfrissitő nemes szórakozással magukat elfoglalják.

A sportolás szolgálati szempontból is fontos, mert a test általános ügyességét és rugékonyságát megszerzi, az életkedvet pedig növeli. Ezekben azonban — természetszerüleg — mértéket kell tartani, mert az ezekben való mértéketlenség is könnyen előidézhet testi és szellemi megbetegedéseket is. Már pedig bölcsen tarják azt, hogy «az egészség értéke minden egyéb jónak értékét annyira meghaladja, hogy boldogabb valóban egy egészséges koldus, mint egy beteg király».

A csendőr rendes életmódja megköveteli, *hogy a szeszes italokkal is mértékkel éljen.* Nincs megtiltva, hogy szabad idejében egy-két pohár nemes italt el ne fogyasszon, ez a szervezetre sem bir káros hatással. Erre vonatkozólag azonban bölcsen jegyezte meg egy hozzám közelálló orvos, hogy a mig jó viz áll az ember rendelkezésére, addig szeszes italra nincs szüksége, mert a szeszes ital csupán élvezet, de nem életszükséglet.

A szeszes italokban való mértéketlenség romlásba viszi az egészséget, megrontja a munkakedvet és munkaképességet, de megbillenti a vagyoni egyensúlyt is. Ittas fővel sok bolondot csinál az ember — igy mondja a a magyar példaszó, de sok kellemetlenséget is elkövettek már ittas emberek, erről sem szabad elfeledkeznünk. Eltekintve attól, hogy az iszákosság a csendőrt szolgálatra képtelenné teszi, neki már azért is kell óvakodni attól, mert ittas állapotban könnyen hajlik kihágások elkövetésére, a mit pedig épen nálunk a legszigorubban üldöznek és büntetnek.

Szigoruan tiltva van a kártyázás és adósságcsinálás is. Ezek befelé rontják a fegyelmet és a bajtársiasságot, kifelé pedig szégyenitik a csendőrt. De azért is kerülendők, mert a csendőrnek nincsen pénze, a melyet elveszitení lehetne. A mi zsoldot kap, arra magának is szüksége van, igy a legkisebb veszteség is keservesen érinti; a nyert pénzen pedig — mint szokták mondani — nincsen áldás. Ha veszit, akkor az elvesztett pénzt kivánja visszanyerni, ez legtöbbször nem sikerül s akkor az ideges pénzvágytól gyötört játékos kétségbeesésével meg nem engedett eszközökhöz is képes nyulni, a mi biztosan végromlásba dönti. Nem ritka eset, hogy derék, jóravaló katonák szorult helyzetben idegen pénzhez nyultak, megbizhatóságukat, állásukat és becsületüket vesztették s nem ritkán öngyilkosság fejezte be az ilyen rosszul indult eletet.

Az adósságcsinálás nem vezet jóra. A vállalt kötelezettségnek rendszerint nehéz megfelelni, az nagyon lehangolóan hat a kedélyre. Épen azért kárhoztatom. Különösen a csendőröknél tapasztalható, hogy szeretnek részletfizetésekre vásárolgatni, olyan dolgokat is, a mikre egyátalán semmi szükségük nincs. Pedig a ki ebbe belekóstolt, az nagyon tudja, hogy mily keserves havonta azt a pár koronát is letörleszteni!

Nem állitom, hogy a csendőr nincsen nélkülözéseknek kitéve. Igaz, hogy egyesek a polgári életben hetenként többet kerestek, mint a havi zsoldjuk, de sohasem szabad figyelmen kivül hagyni azon előnyöket, a melyeket a testület nyujt. A rendes életmód szabálya mindenkitől megköveteli, hogy annál takarékosabban éljünk, minél kevesebb jövedelemmel rendelkezünk és mindenki addig nyujtózkodjék, a meddig anyagi viszonyai engedik. Annál pedig nincs undoritóbb látvány, ha azokat hallom panaszolkodni a megélhetés nehézségeire, a kik gummitalpu czipőkben feszelegnek, otthon pedig a szegény szülői háznál még a legszükségesebb is alig került fel az asztalra. Szegénynek lenni — elvégre — nem szégyen, de minden csendőr akkor legyen büszke, ha illetékeivel beéri, sőt még takaritani is képes. Takarékosság, az illetékekkel való bölcs beérés, egyszerü, mértékletes élet, ezek képezik a testi és lelki egyensuly, továbbá a jó egészségnek alapkövét. Mindig helyes mértékkel állapitsuk azt meg, hogy mit engedhetünk meg magunknak és mit nem. És ebben kérlelhetlenül legyünk következetesek és szigoruak.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**
mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingyen postai szállitás.

A városligeti nagy jégről.

A hibás hajlamok és félszeg szokásokkal is szakitani kell idejében és nem szabad megengedni, hogy a természeti ösztönök kerekedjenek felül bennünk és ezek irányitsák életünk folyását.

VI.

De nem folytatom tovább az erkölcsi hibák feltárását, megbeszélésem czélja nem ez volt, hanem csupán az egyes hibákra való reámutatás mellett kellőképen tájékozni akartam csendőreinket abban a tekintetben, hogy ha számot akarnak tartani arra, hogy előljáróik becsülését kierdemeljék, polgártársaik tiszteletét megszerezzék, *mint katonák* szolgálatukat utolsó lehetőségig hűen, becsületesen és vitézül teljesitsék, *mint emberek* pedig helyüket a társadalmi életben derekasan megálljják, e sorok elolvasása után magunk elé tudják képzelni a becsületes katona és becsületes ember hű képét.

Csak ennek a képnek megrajzolása volt a czélom, csupán az erre való törekvés vezetett vállalkozásomban, de — utólagosan bevallom — még az is, hogy ezzel is hasznára legyek a mi szeretett testületünknek, melynek nemes rendeltetése az, hogy tagjai önzetlenül, kitartó és szakadatlan tevékenységgel, összes szellemi tudásuk és testi erejük feláldozásával, ideális becsülettel szolgálják az állam, az állampolgárok üdvét, jólétét és boldogságát.

Szolgálati rendszerünk és a csendőr magánélete bő alkalmat nyujtanak az öntevékenységre s majdnem azt mondhatjuk, hogy mindenki annyira hasznos tagja a testületünknek, a mennyire erejét és öntevékenysége utján szerzett ismereteit és tudását a szolgálat javára értékesiteni képes.

Az öntevékenység nemesitő hatása igen jótékony az emberi lélekre s főként az erkölcsöt és jellemet fejlesztik karoltve.

A helyes ismereteknek mindig megvan az az előnye, hogy az emberek erkölcsi életet nemesitik, mig a félmüveltség, a feltudás félrevezetik, ingadozóvá teszik, tévelygésekbe sodorják.

Minden csendőrt megkülönböztetett tisztelet vesz körül a polgártársai részéről, neki valóban úgy kell élnie, úgy szolgálatban, mint azon kivül magát valóban úgy kell viselnie, hogy a nép ezreinek mintaképe legyen. Ezt pedig egyedül és csupán úgy érheti el, ha gondos nevelés és önképzés mellett lassuankénti egyesiti magában azon katonai és emberi erényeket, melyek neki mindenkoron diszére váluak. Egyetlen egy: *a becsület* szóval mindent összefoglalhatok. Ez sarkalja, ez ösztönözze őt a szive, a lelke folytonos nemesitésére s kötelességeinek lelkiismeretes teljesitésére! Ez legyen az az irányitó, mely a napnál is fényesebben ragyog folyton szemei előtt! Ez erősitse, ez bátoritsa, ez segitse őt, ez adjon neki megnyugvást az élet küzdelmeihen, nehéz viszonyai között!

Úgy képzelem el én a csendőr szolgálatát és magánéletét, a mint azt értekezésem során leirtam. Mindenki láthatja, hogy nem irtam uj dolgokról; nem adtam életet uj eszméknek, uj rendszert se hirdetek, de nem is akartam uj igazságokat felfedezni. Csupán a régieket elevenitettem fel, a régieket akartam felfrissiteni! A régi igazságok nem változnak, azok örök életüek, egyszerüen azért, mert azokat az elettapasztalat szilárditotta meg. Ezeket az élettapasztalatok megerősitette régi igazságok és szabályok felfrissitését fogadják szeretettel.

A titokzatos angyalesinaló.

Irta: *Máthé Miklós* törzsőrmester.

December vége felé, két karácsony között vagyunk. Sürü pelyhekben hull a hó. Metsző hideg szél sivit végig a hóval csak gyéren fedett rónaságon, fantasztikus táncot lejtet a szállongó hópelyhekkel. Lesodorja a földig, majd felkapja ujból s megforgatva a levegőben, tovasodorja, mig csak valami védett helyen meg nem ragadhat a a pár napi olvadastól még sáros rögön.

Már alkonyodik. Pedig még alig mult el délutáni három óra. Egyetlen élő lény se mutatkozik a láthatáron. Csak egy csupat károgó varju kering fenn a levegőben, ide-oda cikázva, a szél által is bajtva, versenyt repulnek a hópelyhekkel.

Hivják, csalják egymást károgó varju nyelven, haladnak dél felé, valószinüleg a távolbol sötétlő fasterületre éjjeli szállásra.

Látszik, hogy az éjjel veszedelmes, zimankós idő lesz, még a jó kutyát is kár lenne kiverni.

Egy fiatal, 20—22 évesnek látszó nő fordul ki Kaba községből s az országuton Tetétlen felé veszi az utat. A községen való áthaladtában a házak által védett helyen még csak türhető volt a helyzete. De, a mint kiér a házsorok közül, ugyancsak belekapaszkodik a sivitó szél. Tolja előre, löki hol jobbra, hol balra s ráadásul keresztül-kasul járja vékony öltözetét.

Viseltes téli kendője bizony nagyon kevés meleget ad. Még jó, hogy hátba éri az északi szél, legalább segiti a menésben a már fagyni kezdő csuszós sáros utan.

Arcza elszántságra mutat. Szemeiből könnyek peregnek végig a széltől, hidegtől pirosra csipett arczán, vagy talán a szél által a szempillákra sodort hópihék olvadéka az.

BUTOR
készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—50.
BUTOR

A városligeti nagy jégről. — 1. A jégpálya. 2. A budapesti és bécsi csapatok jéghockey-mérkőzése. 3. Jégkészítő-szerkezet, melynek készítményével a mesterséges jégen támadt lyukakat betömik.

Ölében 6—8 hetesnek látszó csecsemő visit torkaszakadtából. Pedig ugyancsak csitítgatja, takargatja. Majd kigombolja reklijét s menetközben szoptatni kezdi az ártatlan esőppséget. Legalább addig se hallja a sirását. A meleg test érintésére elhallgat a kicsike s ugyancsak szijja a meleg táplálékot.

De rövid ideig tart ez is. A petyhüdt mellből hamar kiürül az éltető anyatej és fázik is a nő melle igy kitakarva. Pár pillanatra mégis elszunnyadt a kis ártatlan.

E közben teljesen besötétedett, de szerencsére utitárs érkezett. Egy tagbaszakadt subás paraszt érte utól. S bár a kölcsönös üdvözlés után mindjárt el is hagyhatta volna, mert jól birta a gyaloglást, mégis talán érdeklődésből, vagy talán megesett a szive az ujból sirni kezdő gyereken s a vele együtt szenvedő anyán, csak mellette maradt, gondolván, ha ketten lesznek, bátrabb lesz a nő s a gyaloglás is könnyebb lesz neki.

Igy haladtak tovább kettesben, miközben elmondja a nő, hogy a budapesti vonattal érkezett és Földesre szándékozik, hol rokonai várják.

A férfi felajánlja neki tetétleni lakását, hogy háljon meg ott, ne menjen tovább ebben az itélet időben, még baj érheti igy éjnek idején. Reggel, kipihenve, könnyebb lesz az ut.

A nő megköszöni, de nem fogadja el a szives meghivást, mert — mint mondja — várnak rá s nem akar nyugtalanságot okozni rokonainak.

Igy aztán a tetétleni templom mellett elválnak egymástól. A férfi a templom mellett elfordulva, lakása felé siet, a nő pedig az országuton tovább haladt siró gyermekével, mignem eltünt a sötét éjben . . .

Néhány nap mulva levelet hozott a földesi kisbiró a tetétleni örsre. Arról szól a hivatalos irás, hogy a földesi országuton levő hid alatt, a csekély vizbe belefagyva, egy 6—8 hetesnek látszó csecsemőt talált a falu kanásza. Értesitve van már az esetről a biróság is.

Kele József örsvezető (most már őrmester) örsparancsnok egyik csendőrével azonnal szolgálatba indul. Mennek Földesre a kisbiróval, ki kell deriteni, ki volt az a lelketlen anya, a ki igy pusztitotta el ártatlan gyermekét. Mert hogy bünselekmény, gyermekgyilkosság forog fenn, az kétségtelen.

Az elöljáróság által őriztetett helyszinen azonnal helyszini szemlét tart.

Még ott van a csecsemő, a magas kőhid alatt. A tükör tiszta jégen átlátszik mindene. Fején kis horgolt fókötő s vékony kis ruhácska van a testén.

Körüskörül semmi nyom. Mintha csak a viz hozta volna oda az ártatlant. De ez még feltevésnek se volna helyes, mert az alig 25—30 cm. mélységü viznek ilyen erőt tulajdonitani egyenesen nevetséges volna. Az a bizonyosabb, hogy a néhány nappal előbb történt olvadáskor egyenesen odavitték s az akkor még folydogáló viz elmosta a nyomot.

— Nem a mi környékünkről való lehet! vélekedik a jegyző és a biró. Ilyen elvetemült személyt nem ismerünk a községben. Talán valamelyik közeli községből vagy majorból hozhatták ide. Lesz vele dolga az örsparancsnok urnak, mig kideritheti! fűzik a szót tovább.

— Majd csak utána nézünk a környékben s megteszünk mindent a mit lehet! — biztatja őket Kele őrmester. — Mindenesetre számitunk az elöljáróság segitségére is.

Közben megérkezik a hullavizsgáló bizottság s a jég alól kiemelt hullát a hullaházba szálittatva, vizsgálat alá veszik az orvosszakértők, felbonczolják s az észleltek alapján kimondják a véleményt, hogy a halál oka vizbefulás, a mi a sekely vizben csak olyanformán történhetett meg, hogy a tettes a viz alá lenyomva tartotta a gyermeket, mig meg nem fuladt és csak azután hagyta ott; s hogy a halál 6—8 nappal a megtalálás előtt következhetett be.

A gyermek ruházatában nem volt semmiféle jel vagy név, a miről annak kilétére következtetni lehetett volna. Mindössze annyit állapithattak meg, hogy az ing és szoknya nem azon a vidéken szokásos saját készitésü és olcsó minőségü, hanem finomabb boltiruha.

— Hát biz ezt valószinűleg a kideritetlen esetek közé tehetjük örsvezető úr! jelentette ki a vizsgálóbiró, a már felsorolt körülmények ismerete után. — Mert, hogy ez a gyerek nem erről a vidékről való, az több mint bizonyos.

— Nagyon messziről pedig nem hozhatták! biztatta önmagát és a biró is Kele örsvezető. Hiszen közelebb is találhatott volna a lelketlen ennél járatlanabb helyet is, hát miért hozta épen ide. Innen hozták ezt, biró ur, a környékbeli 3—4 község valamelyikéből vagy a majorokból és ha igy van, a mit remélek, hát két-három nap mulva bevisszük az anyját vagy az apját! folytatta a szót tovább az örsvezető.

— Mindenesetre sok szerencsét kivánok a nyomozáshoz! — szólt vissza a vizsgálóbiró s kocsira ülve az orvosokkal együtt elhajtatott.

Kele örsvezető pedig mindjárt azon kezdte, hogy a községi születési anyakönyvből jegyzeteket készitett a 2—3 hóval előbb született fiugyermekekről s házról-házra járva meggyőződött, hogy megvan-e a gyerek mindenütt. De az időközben elhult egy-két gyerek kivételével mind meg volt.

Igy telt el két nap eredmény nélkül.

A további nyomozást Tetétlen községben az örsállomáson akarván folytatni, az esteli időben hazatértekor egyenesen a községházához ment a járőr, hogy az elöljáróságtól megfelelő informacziot szerezzen s az ujszülöttek jegyzékét itt is elkészithesse a másnapi nyomozáshoz.

A mint a további teendőket az elöljáróságnál tárgyalgatták, a községi biró egyszerre felkiáltott:

— Nini örsvezető úr! vajjon nem az az asszonyszemély lebetett-e a gyilkos, a ki a mult hét elején este ment itt keresztül a falun Földes felé, egy kis gyerekkel a karján?

— Hol és mily körülmények között látta azt biró ur? firtatja a dolgot az örsvezető.

— Én ugyan látni nem láttam — felel akkurátosan a biró — hanem csak a kocsisomtól hallottam aznap este a vacsoránál, az akkori zimankós időről való beszélgetés közben, hogy annak a szegény asszonynak is keserves helyzete lehet, a kit ő látott aznap este egy férfival Kaba felől jönni, karján a folyton sirdogáló gyermekével. Hát csak igy tudok róla.

Majd Kele örsvezető további kérdéseire, hogy mely napon lehetett az, hosszas töprengés után megjegyezte a biró, hogy biz az a disznótor napján, kedden volt s ez arról jut eszébe, hogy a hurkatöltőért járt a kocsis

FIGYELMEZTETÉS!
Ne vegyen addig grammofont, eufont, hanglemezt vagy bármily más hangszert, amig
REICH ALADÁR műhangszer készitő
BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZINHÁZ-UTCZA 27. szám.
Csendőröknek 5% engedmény!
képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve.
Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2·40 korona.

A városligeti nagy jégről. — Részlet a jégpályáról a milleniumi emlékkel.

a sógornál s onnan visszatérőben látta az emlitett asszonyt.

Ezalatt előbivatták a kocsist, a ki a gazdája állitását mindenben megerősitvén, hosszas beszéd után kibökte, hogy az asszonnyal látott férfi pedig, amint a t a hangjából, járásából s testi formájából kivehette, és mert a templom mellett balra levő utczába tért el, nem lehetett más, mint Nagy András, a kinek szintén abban az utczában van a lakása.

— No majd kikerdezzük holnap Nagy András uramat is, mára épen megelégeltem a dolgot! fejezi be az örsvezető a beszédet s készülődik, hogy bazamegy.

— De jó lenne azt még ma idezitálni és kihallgatni, állitja meg a biró az indulóban levő örsvezetőt, — mert holnapra a törvényszékhez van idézve s korán bajnalban elmegy és valószinüleg csak késő este jön haza. Most pedig bizonyosan itt van a szomszédban az olvasókörben, hát átszalajtok érte.

Igy aztán hamarosan beköszöntött Nagy Mihály uram, méltatlankodva, hogy már a hivatalos óra is elmult, hát mi lehet az a sürgős dolog, a mi miatt ilyenkor is zaklatják.

— Hát biz itt főbenjáró dologról van szó, Nagy András uram — nyugtatja meg a biró a méltatlankodót, mire Kele örsvezető fordul hozzá, hogy hát mondaná meg, ki lehetett és hová mehetett az a gyerekes fiatal asszony, a kivel a mult héten kedden jött Kaba felől. Hát azt voltaképen nem tudom, ha kétfelé vágnak is, hogy ki lehetett az a jó lélek. Én nem kérdeztem, ő meg nem mondta. Csupán annyit tudtam kivenni a beszédéből, hogy Budapestről jön és Földesre megy rokonaihoz. Fiatal, csinos nőszemély volt — folytatta tovább egy szuszra Nagy András uram — de az itteni szokást tekintve, nagyon vékonyan volt öltözve s őt magát is, de különösen a kisgyerekét majd megvette az isten hidege. Orditott is az istenadta folyton . . .

Még beszélt volna Nagy András uram tovább is, de Kele örsvezetőt már a többi mondani valója nem érdekelte, hát elbocsátotta.

Másnap Kabán az elhasznált vasutijegyek átvizsgálása után megállapitották, hogy a jelzett napon csak épen egy utas érkezett oda Budapestről.

Az az egy pedig egy fiatal nő volt — erősitgette a málházó — még én mondtam neki, mikor kérdezte tőlem, hogy messze van-e Földes és merre kell oda menni, hogy ne induljon el abban a zimankós időben éjszakára, jobb lesz, ha Kabán meghál, de azt felelte, hogy várják és elsietett.

A járőr tehát megint Földesre került vissza, megtudni, hogy kihez jöbetett a pesti vendég, ott van-e még, vagy elment vissza s hogy elvitte-e a gyermekét is.

Utána is jártak a községi közegekkel minden kereskedésben, korcsmában s majdnem minden haznál, de a végeredmény csak az lett, hogy a jelzett napon, de még a karácsonyi ünnepeken se volt pesti vendége senkinek se.

Az eredménytelenség felett töprengve, minthogy már teljesen helakapaszkodtak abba a lehetőségbe, hogy csakis azé lehetett az elhalt gyerek, eszébe jutott Kelének, hogy az a nő talán be se jöhetett Földesre, hanem a gyereket a hid alatt hagyva, visszaindult Kabára, s még azon éjjel visszautazott Budapestre.

Az iránt érdeklődött tehát az elöljáróságnál, hogy nincs-e a faluból való cselédleány Budapesten, vagy utóbbi időben nem költözött-e valamely család Földesről a fővárosba. Mert — mint megjegyezte — az a nő nem jöhetett ide csak úgy találomra, hanem ismerősnek kellett lennie a falubeli körülményekkel, a helyi és területi viszonyokkal.

A jegyző és biró azonban nem tudtak ilyet megnevezni.

Végre is a legöregebb községi szolga oldotta meg a gordiusi csomót, azzal a felvilágositással, hogy körülbelül öt évvel azelőtt egy, a faluba is másunnan került K. Tóth nevezetü család költözött el Földesről a fővárosba.

Erre aztán emlékeztek a jegyző és a biró is, és eszükbe jutott az is, hogy annak a családnak csakugyan volt már akkor egy Julianna nevü nagyocska leánya, a ki most már a keresett nő korának megfelelő idejü lehet. Ezt megerősitették az emlitett K. Tóth család akkori szomszédai is, a kiket az örsvezető nagyobb bizonyosságokáért szintén kikérdezett.

— No hát ez lesz az bizonyosan — mondta ki az utólsó szót megkönnyebbülten Kele örsvezető — most már megyünk Budapestre és felkeressük, ha csak azóta meg nem halt.

— Nagy falu az uram, nehéz lesz ott egy nőt megtalálni — vélekedett a jegyző és a biró. Aztán meg minek mennek az urak Kaba felé — folytatja a jegyző, a Kabára való előfogat rendelését hallva — biszen Sáp jóval közelebb van s onnan a nagyváradi vonattal hamarabb Budapestre érkeznek.

— Épen a számból kapta ki a szót — felel vissza az örsvezető — most jut eszembe, hogy az a nő is bizonyosan a sápi állomáson ülhetett vonatra, annál is inkább, mert északi szél fujt a jelzett estén, Sáp felé délnek kellett menni, tehát inkább valasztotta ezt a rövidebb utat a már teljesen átfázott és kifáradt nő, mintsem északi szélnek menve a sokkal hosszabbat.

Sápon csakugyan sikerült megállapitani a jegykiadási nyilvántartásból, de meg az ottani állomási elöljáró is nagyon jól emlékezett rá, hogy a szóbanforgó éjjelen egy didergő fiatal nő váltott ott jegyet a Budapest felé menő vonatra és éjjel félegy órakor el is utazott. Ez már gyermeket nem látott nála.

Most már teljesen bizonyos volt, hogy az a nő a keresett tettes. Az iránt természetesen kétségük sem volt, hogy revezettet Budapesten meg ne találhassák.

S csakugyan könnyen is ment a dolog.

A bejelentő hivatalban mindjárt megtudták, hogy K. Tóth Julianna, mint cselédleány, a Wesselényi-utcza egyik bérházában a második emeleten lakik.

Egy detektivvel nevezettet felkeresték. Elébb a detektiv ment be a leány kiléte és honnan származása felől tudakozódni s mikor az örsvezető által adott személyazonosság és különösen a felől meggyőződött, hogy a leány csakugyan Földesről jött fel annak idején a fővárosba, az előre megbeszélt jellel tudatta ezt a lépcsőházban várakozó járőrrel.

A nő a detektivet kikisérendő, ez utóbbinak a háta megett a konyhaajtóban állott s meglátva a feléjük közeledő csendőrjárőrt, elsikoltotta magát s ki akart ugrani a folyosóra, de a detektiv visszatartotta.

— Miért nem mutatta előbb magát az úr, azóta már odalenn feküdnék! rikácsolta mérgesen, az udvar kövezetére mutatva. De aztán megadta magát a sorsának és meglehetős egykedvüséggel követte a járőrt a rendőrségre.

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Bertalan [illegible] csodacseppek [illegible] van, [illegible] keresett házi szer. [illegible] jaulse rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágytalanság és gyomorgörcsöknél, gyomorrégés, émelygés, fejfájás, szédülés, ájulás, szivdobogás, hidegelés és köhögésnél kiváló sikerrel. Kis üvege ára 40 f, nagy üveg 80 f.

CSODAKENET hatása meglepő, mint a csodacseppé. Ez azonban külsőleg használandó: rheuma, köszvény, rosz, csontfaggatás, derékfájás, szaggatás, nyilallás, oldalszurás. Mindig kézül legyen fuglajlasnál, egy-kétcsepp vattára téve [illegible] megszünteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

Egyedül kapható: MÁTÉ DÁNIEL A remélység gyógyszertára, MÁTÉ USZOMOZLO. A [illegible] nagyon

Kikérdeztetése során elmondta, hogy szülei Amerikában vannak s annak idején ő is csak azért nem ment velök, mert szeretője, egy iparossegéd, házasságot igérvén neki, visszatartotta azzal a hitegetéssel, hogy majd a házasságkötés után fogják követni a szülöket. Ezt azonban folyton halasztgatta s midőn bizalmas ismeretségük következményeként később gyermeke született, úgy elhagyta, hogy hirt se hallott róla többet. Így kénytelen volt a gyermeket lelenczházba adni.

Szülei előtt ezt a ballépését elhallgatta s mikor azok jobban és jobban sürgették kiutazásukat, csupán azt irta meg nekik, hogy a tervezett házasságból nem lett semmi. Mire ezek, azon igéret mellett, hogy legközelebb utiköltséget küldenek neki, egyenesen ráparancsoltak, hogy menjen utánok.

Ekkor érlelődött meg benne az a szándék, hogy előbb kiveszi gyermekét a lelenczházból és elpusztitja, nehogy szülei bármikor is megtudhassák ballépése eme következményét.

Ebbeli tervét, mint az már a fentiekből is látható, elég raffinériával végre is hajtotta s mint beismerte, már csak az utiköltséget várta, hogy szülei után Amerikába kimehessen.

*

Ez a nyomozás, a mint látjuk, elég bizonytalan körülmények között indult meg. És ha a közbeeső elkedvetlenitő megjegyzesek megingathatták volna Kele örsvezetőt elhatározásában es reménykedésében s ha nem követték volna a kapott és kezdetben nagyon is bizonytalannak látszó nyomot, az ismertetett módon való kötelességszerü, kitartó türelmességgel, nem is vezetett volna eredményre. Így azonban minden lehetőséget számbavéve és megkisérelve, a kapott adatokon, a saját leleményességük és ötletességük igen helyes felhasználásával, nyomról-nyomra haladva, öt nap alatt minden részletében kideritették ezt a bonyodalmas bünesetet.

Szóval: az erős akarat, a csüggedetlen kitartás, a kötelességhez való szigoru ragaszkodás, az esetleg nyert adatokból való helyes következtetés, leleményesség, bármily bonyolult bünesetben is eredményhez segitik a nyomozó csendőrt.

Nagy árvizek.

Az utóbbi években többször fenyegette veszedelmes áradás Európa különböző országait, s míg nálunk hál' Istennek közelebbről nem voltak nagyobb veszedelommel járt árvizek, nevezetes, hogy a francia fővárost, Párist és környékét újabban minden esztendőben meglátogatja ez a veszedelem, s a múlt hetekben már ismét a Szajna fenyegető aradásától rettegtek.

És pedig méltán, mert a víz rettenetes károkat képes okozni. A legrettenetesebb pusztitást azok az árvizek okozzák, a melyek úgy keletkeznek, hogy a nagy folyamok áradása a tengerfenék rengése folytán keletkezett tengerárral együtt lép fel. Az első ilyen katasztrófa, — melyről tudunk — Krisztus előtt 373-ban pusztitott. És pedig rettenetesen. A jónok virágzó fővárosát, Helike várost összes lakosságával együtt — elnyelte a tenger. Egy óriás mérvü tengerrengés a Korintusi-öböl víztömegeit rázuditotta a parttól két kilométernyire fekvő fővárosra és az ezzel szomszedos Buro városára és rombadöntötte az összes épületeket, köztük Poseidon gyönyörü templomát is. A mentés czéljából odarendelt 2000 achai katona képtelen volt a holttesteket a romok alól előhúzni es a balsiker mellett még a pestisragály csirait is hazavitték magukkal

Ehhez hasonló okból keletkezett árviz pusztitott 400 évvel ezelőtt Konstantinapolyban. Több mint száz mecset és ezeregyszáz lakóház dőlt romba; a Boszporusz megáradt vizében nyolczezer ember lelte iszonyú halálát. Még borzasztóbb pusztitást végzett az a tengerár, mely — összefüggésben a perui nagy földrengéssel — 1746-ban Callao, Lima főváros kikötővárosát, valósággal egyenlővé tette a földdel. A mondott év október havának 28-ik napján Délamerika nyugati partján pár száz mérföld hosszúságban a Csendes-óczeán víztömege egyszerre csak több kilométernyire visszahuzódott a tengerközép felé és alig pár percz mulva úgy rohant vissza az elhagyott partokra, mint egy harmincz méter magas vizesés, és túlrohanva a partokon Callao, Cavallos, Chincha, Huacho, Camana, Pacocha, Guanape és más virágzó városokat úgy eltörölte a föld szinéről, hogy még a helyüket is nagynehezen lehetett megtalálni.

Hogy Lisszabonban mit müvelt 1755 november 1-én a földrengés okozta árviz, közismert dolog; de ezt is fölülmulja az a leirhatatlan katasztrófa, a mely 1883-ban a Sunda-szigetcsoportra zuditotta rettenetes pusztitó haragját. Az említett év augusztus havának 26-áról 27-ére forduló éjszakán a 16 négyzetkilométer nagyságú Krakatau-szigeten fekvő, 822 méter magas Pik Perbuatan nevü tüzhányóhegy kitört és a sziget legnagyobb részével együtt elmerült a tengerben. Az a tengerár, mely ekkor a Sunda-szigetekhez közel fekvő partokra zúdult, megbaladta a 60 méternyi magasságot és pár pillanat alatt a Jáva-, Szumatra- és Borneo-szigeteken több mint 150,000 ember életét oltotta ki. Ilyen arányú pusztitásokat Európa folyamai nem okozhatnak, de azért a Duna és a Tisza már megmutatták, hogy mire képesek. A Duna 1838-ban Budapestet árasztotta el és nemcsak óriási kárt okozott, de sok embereket pusztulását is okozta. A Tisza pedig 1879-ben Szegedet pusztitotta el és ennél a katasztrófánál 2000 ember vesztette életét, 5300 ház pedig összedőlt.

Állandóan nagy veszedelem fenyegeti a két nagy kinai folyam, a Huangko és a Yang-tse-Kiang mellett fekvő területeket, a melyek éppen úgy, mint az olasz Pó melletti vidékek, nemcsak a vizek felszinénél, hanem a folyamok medrénél is alacsonyabban feküszenek, úgy hogy ha a folyam a gátat áttöri: a sürün lakott vidékek több száz kilométer szélességben víz alá merülnek.

Merkur kerékpárok legfinomabb gyártmány, gyönyörü kiállitás, rem kivül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkivül olcsó áron. —
Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikből 20% árengedm. részesülnek.
Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld **DÉRY EDE** kerékpár és varrógép nagyraktár — 50 **SZEGED.**

A Kai-fungtól keletre elterülő lapályon úgyszólván állandó az árvízveszedelem. Ez a terület lakosságától az 1868., 1869., 1872., 1874. és legutóbb az 1889 dik esztendőben az árvíz már több milliónyi áldozatot szedett. A Ganges mellett elterülő sikság ugyanilyen veszedelmek szintere. A németországi folyamok közül leginkább az Odera és a Visztula idéznek föl nagyobb árvízveszedelmeket. A Danzig és Elbing közötti visztuladelta már évszázadok óta nagyon szenved az árvíztől, a minek legfőbb oka az, hogy a Visztula Oroszország területére eső szakaszát egyáltalán nem szabályozzák. Az Odera legutóbb 1897-ben lépett ki medréből, kegyetlenül pusztítva-rombolva Sziléziának majdnem egész területén. Ekkor az állam a folyamot tervszerű szabályozás alá vette. A szabályozásnak óriási költségeket igénylő, de nagyon eredményes módját, a vízfelfogó völgyek rendszerét vették alkalmazásba. Egy ilyen — például a Marklissa melletti vízfelfogó völgy — 15 millió köbméter vizet képes befogadni; alacsony vizállás mellett azután ez a víztömeg ismét szép lassan lefolyik a folyam medrén. E védekezési módnak csak egy hátránya van, az t. i., hogy ha egyszer a vízfogó gátfalakat alámossa az ár, akkor a vízfolyás irányába eső területek menthetetlenül áldozatul esnek az árvíznek, mert a felfogott rengeteg víztömeg egyszerre zúdul rájuk. Így történt 1889 május 31-én az északamerikai Johnstown városában, a hol a mesterségesen felfogott víztömeg átszakította a gátakat és 5000 emberéletet oltott ki, amellett, hogy a végigrombolt területen 10 millió dollárnyi kárt okozott. A vízfelfogó völgyek építését azonban ma már oly tökélyre vitték, hogy csak vétkes gondatlanság vagy lelkiismeretlenség okozhatnak az építkezésben oly hiányokat, melyek nagy veszélyek kútforrásai lehetnek.

KÉPEINKHEZ.

A városligeti nagy jégről.

Vajdahunyad vára, odalenn a délvidéken, mióta fennáll, aligha volt tanuja olyan téli mulatságoknak, a milyeneket hű másolata szokott itt látni a budapesti városligeti tó mellett. Vitézi tornák, harczi játékok bizonyára többször voltak amott, ámde az is bizonyos, hogy a téli sportnak emitt kultivált szórakoztató játékai még nem voltak meg abban az időben. S bizony jól kikezdte már az idő vasfoga az öreg Vajdahunyadot, sőt talán már a renoválason is túl volt, mire a karcsu Halifax csak ideában is megszületett. És a katonabanda is, ha ugyan volt már akkor, nem a korcsolya világbajnoki czím után rajongóknak és törlesztésre vásárolt drága costüme-ös nőknek buzta vagy fujta a bűvös-bájos keringőket, hanem vitézi tornákban, páros viaskodásokban fáradó sisakrostélyos, páncélos lova okat tüzelt harczi kedvre, a kik néha-néha, úgy téli időben is, a mostani hockey-lapda helyett török-, tatár-fejekkel guriga̧ztak a fagyos rögön.

De hát: más idők, más emberek! S ez utóbbiaknak más a szórakozásuk is, de nem ám olyan tartós.

Hosszasan tartó esős tél után ugyanis egyszerre felvirradt a budapesti jégmulatságok kedvelőinek. Néhány napig csak korcsolyacsörgést hallott az ember a budapesti utczákon, a mint hódító Szeladonok és bájos Amazonok siettek, futottak a külterlei korcsolyapályák felé. Hangosak is voltak a korcsolyapályák mindenfelé, de mindezek közt leghangosabb a — képeink egyikén is látható — városligeti nagy jégpálya, a hol fél Budapest adott naponta találkozót egymásnak. Kora délutántól az éjszakába is benyuló zajos mulatás viharzott itt le a tó sima jégtükrén naponta. S míg az elhizott mamák a meleg buffet-ben el nem maradható pletykázás közben szürcsölgették a teát, addig a mindkét nembeli merész ifjuság, kart-karba öltve, szédítő sebes iramban siklott tova és bámulatos keringőket lejtett a jókarban tartott sima jégen. Majd lapdákat kergetve hódolt az annyira kedvelt jég-hockey játéknak.

A mulatás közben természetesen teljesen megfeledkeztek az időjárás mostoha változásairól, pedig az országos meteorologiai intézet naponta kiadott »Sürgönyprognózisa« folyton újabb és újabb hőemelkedéseket és sok helyütt csapadékot jelentett be, a mi minden fennakadás nélkül érthető az időjárásra ép úgy, mint a szivbeli hőemelkedésekre és a zsebbeli csapadékokra.

És a jóslat — lehet, hogy mind a két részen — hamar be is vált. Előbb egy hatalmas hóesés s nyomban rá az általános olvadás, másfél napig szakadó esővel súlyosbítva, teljesen tönkre tette a jégért rajongók örömét. S még vigasztalanabbá teszi helyzetüket az, hogy sok jót ettől a téltől már nem is várhatnak. Meghosszabbodtak a napok s napról-napra feljebb hág az öreg nap is az égen s a mint sikerül áttörnie a majdnem naponta elmaradhatatlan lomba ködöt, közeli tavaszt igérő tüzes sugaraival teljesen megbomlasztja, felolvasztja és vizzel árasztja el még a megmaradt jeget is. S bizony sokan irigykedve gondolhattak vissza őseikre, a kik tudvalevőleg — még a Veres-tengeren is szárez lábbal kelhettek át.

Szóval: a pár napig tartó szórakozásnak egyelőre vége lett. S míg Halifax úr és társai: a jó Isten tudja miféle elnevezésü korcsolyák szomoruan sóhajtanak vissza a boldog időkre, még jobban busongó tulajdonosaiknak se maradt más, mint a jelen számunkban bemutatott képeken illusztrált téli mulatságnak kedves és kellemes emléke.

HIREK.

Foglyok átadása a szegedi börtönnek. A szeged börtön igazgatóságánál eddig divott szokás szerint a csendőrjárőrök által odakisért foglyok délutáni öt óra után csak ideiglenesen, végleg pedig csak másnap vétettek át. Ennek folyományaként a járőrök a szükséges pihenőn felül kénytelenek voltak hosszabb ideig Szegeden vesztegelni. A börtön igazgatósága ezen fölösleges időpazarlással járó rendszert az egyik csendőrkerületi parancsnokság megkeresésére megváltoztatva, akként intézkedett, hogy a jövőben csendőrjárőrök által odakisért foglyok az őrszemélyzet által bármely időben végleg átvétessenek.

Megtámadott csendőr. Pap Trajan, gyergyóremetei őrsbeli csendőrt február 2-án éjjel 1/2 11 órakor, szolgálatteljesítés közben, Gyergyóremetén a csendháborítás tettenért Puskás Antal, Portik Antal, Portik István és Borbély András gyergyóremetei lakosok lefegyverezési szándékkal megtámadták s míg Puskás Antal a Pap csendőr fegyverét két kézzel megragadva, annak birtoklásáért vele tusakodott, addig Puskás társai e y közeli udvarba futva, onnan dorongokkal dobálták meg Pap csendőrt, ki váláságos helyzetében, dulakodás közben fegyverét Puskásra sütötte és azt bal karján meg-

SUUM CUIQUE
POLGÁR SÁNDOR orvosi műszer- és kötszer gyárosnál telepe. Budapest, VII., Erzsébet-körut 50.
legjutányosabban beszerzhetők összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskendők, m. kir. szab. Polgár-féle sérvkötők, gummiharisnyák s b. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mily tárgy szükségeltetik.
Egy ajánlattétel beküldése esetén 10% árkedvezménnyel Csendőrre. Lapolvasóinak.

sebesitette, Puskás azonban a fegyverhasználat okozta sérülése feletti dühében a támadást fokozottabb mérvben folytatta, mire Pap csendőr ellene még egy lövést intézett, a mely Puskást hasba találva, életveszélyesen megsebesitette. Puskás orvosi ápolás alá vétetett, azonban sérülései következtében február 5-én megbalt.

Ellenszegülés. Hádinger György csendőr, február 1-én este kilencz órakor a baranyamegyei Sellyén, Kovács Ferencz ellenszegülővel szemben, annak súlyos sérülésével végződő kardfegyvert használt.

Mulatság. A székesfehérvári honvéd-, csendőrtisztiés tisztviselői kar február 18-án Székesfehérváron a Szent István-teremben zártkörü tánczmulatságot rendez.

Kérelem. Serman József csendőr, ki a somogymegyei Csurgón állomásozik, kéri Andricz József csendőrt, hogy czimét fontos okból vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

A tintafa. Indiában sajátságos fajta fa van, a melynek az iró nevet is lehetne adni, a neve tényleg tintafa. E fának legfeltünőbb sajátsága, hogy belseje tele van olyan folyadékkal, a mely igen hasonlatos a tintára. E fa nedvével épen úgy lehet irni, akár a tintával. A tintafáról levágott egy ág teljes kényelemmel használható az irásra, mert nemcsak a formája tollszár, de még töltötoll is a belőle szivárgó nedv miatt. Bizonyos idő multán természetesen a levágott ágban elszárad a nedv, ám vizbe mártás után rövid időre az ág nedve ismét folyékony lesz. Ekkor azonban az irás szine már nem sötétfekete, hanem világosszürke. Később az ágdarab teljesen elvesziti az iróképességét és az ember kénytelen egy másik töltőtollat metszeni a fáról. E rendszernek a valóságos töltőtoll fölött megvan az az előnye, hogy a kicserélés rendkivül olcsó. A fekete nedv, a mely az élőfában egyébként soha nem szárad ki, khémiai összetételében semmi közös tulajdonsága nincs a tintával.

Élve eltemetett kutya. Egy brüsszeli lap irja, hogy Grönlandban általánosan elterjedt szokás szerint kis gyermek temetésekor mindig élő kutyát is temetnek vele ugyanegy sirba. E kegyetlen szokás babonán alapul. Azt biszik ugyanis a grönlandiak, hogy a kis halott apasztalatlan és járatlan lelkét a kiváló szimatu állat elke kalauzolja biztos révbe. Újabban azon dolgoznak, hogy ezt a barbár babonát kiküszöböljék.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olv esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennélfogva olvasólnkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

F. J. csendőr. Pótszárny útján kérhető a csendőrségi felszerelési és onyagraktárból; lepedő 3 K 63 fillér, pokrócz 18 K 46 fillér.

J. A. cs. Szerkesztői titok.

1000. 1. Csak a vizsga sikeres letétele után lesznek kinevezve. Önre majd augusztusban kerül a sor vizsgázni. 2. A II. Szolgálati utasitásból.

645. Nincs.

V. A. A közvetlen átlépés lehetséges. Személyes jelentkezés szükséges. Jelentkezni lehet minden hétköznap d. e. 8 órakor a budapesti államrendőrség főparancsnokságánál, Mosonyi-utcza 5. szám alatt. Testmagasság legalább 170 cm.

K. Ö. Nyárádszereda. Az őrsparancsnok köteles ellátni.

Érdeklődő 28. 1. A kassai szárny területén polgári fiúiskolák Kassán, Dobsinán, Nagyőczén és Sajógömörön; leányiskolák Dobsina, Rimaszombat és Rozsnyón vannak. 2. Nem viselhet.

1881. Tudnivágyó. 1. Forduljanak a szárnyparancsnoksághoz. 2. Ha meg tudja indokolni, kérheti, az eredményt előre megmondani nem tudjuk.

Prisloptetői őrs. Nézetünk szerint az eredeti felhivásoh.

Ménes. Harmadik évének második felében nem. A három év letelte előtt mintegy 2—3 hónappal előbb szolgálati úton kérje az illető a csendőrséghez leendő átvételét.

Jégvirág. 1. Nézetünk szerint leghelyesebb, ha a magánládában tartja. 2. Ne törje ezen a fejét, járjon el a parancs értelmében.

S. J. Bármely fegyverkereskedésben beszerezhető, ára 15 koronától felfelé, a minőség szerint.

1912. 1. Csak az esetben, ha egyúttal polgárilag is keresetképtelen. 2. A törődöttség fokától és attól függ, hogy a törődottségnek szolgálatteljesités közben történt keletkezése be van-e bizonyitva, az utóbbi esetben igen. 3. Kérheti. 4. Igénye van.

G. D. őrm., 1873. M., G., Gavosdia és **Balogh cz. őrm.** Sorsjegyeik nem nyertek.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bosznlai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállitói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz. **Nagyvárad**

Ajánlja elsőrendü chevro- és boxbőrből készitett különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállitását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Papp Antal IV. számu csendőrkerületbeli járásőrmester, a Zemplén, Abauj-Torna és Borsod vármegyék területén előfordult számos büntetendő cselekmény következtében nagymérvben megrendült közbiztonság helyreállitása érdekében, 1911. évi január hóban a jelzett, valamint Szabolcs és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyék területén, 25 napon át szakadatlanul vezetett nagyterjedelmü nyomozások folyamán, igen nehéz körülmények között, rendkivüli akaraterővel, buzgósággal, odaadó és kitartó kötelességhűséggel, leleményes észszerüséggel és tapintatossággal kifejtett kiválóan eredményes tevékenységéért.

Juhász Gábor III. számu csendőrkerületbeli törzsőrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint különböző irodai alkalmazásban mindenkor tanusitott kiválóan buzgó és fáradtságot nem ismerő szorgalom, eredményes tevékenysége és lelkiismeretes pontosságáért.

Előléptettek

1912 február 1-ével:

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. VI. számu csendőrkerület állományában:

Fendrik Károly, Foki István, Czirkli Lajos, Szakala András és Varga Károly csendőrök, *csendőr cz. őrsvezelőkké.*

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számu csendőrkerület állományában:

Németh István XI., Loránt István, Sánta János, Somogyi Lajos, Székely Lajos, Lenárt József, Bognár Mihály I., Bera Imre és Horváth István XI. csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. V. számu csendőrkerület állományában:

Schmidt Pál cz. őrmester, Tácsovszky Vilmával, 1912 jannár 18-án, Galgóczon.

A m. kir. VI. számu csendőrkerület állományában:

Fliszár József cz. őrmester, Gyenge Jolánnal, 1912 januar 23-án, Alsógörzsönyben.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a losonczi királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar nyelv szóban és irásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1912 febr. 29-ig.

Egy irnoki állás a korponai királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban és irásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az ipolysági kir. törvényszék elnökéhez 1912 márczius 6-ig.

Egy hivatalszolgai állás a kézdivásárhelyi m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerü lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és irásban. Kérvények a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1912 februar 26-ig.

HASZNÁLT IRÓGÉPEK
bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.
Glück M. Ödön, irógép-kellékek szaküzlete. Javitó-műhely.
Budapest. IV., Liszt Ferencz-tér 18. Telefon: 153 - 41. sz.

Villamos és gőzerőre berendezett gyar távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállitani, mint **REMENYI MIHáLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészitője. Azért **ne vásároljon semmiféle hangszert**, legyen az **hegedü, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, réztuvo-hangszer, hár**, stb., mig **Remenyi** legujabb árjegyzékét itt nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** külön költségvetés díjtalanul. Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. **Az összes hangszerek javitása szakszerüen és olcsón.** — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerendő

36

VÁRNAY és FIA BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és irószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.
Könyvek, levélpapirok, imakönyvek és irószerek dus választékban.
Uj nyomtatvány. **Foglalkozási terv a negyedévenkinti szemle alkalmával tartandó oktatásról.** Ára ivenként 2 fillér.

VI. évfolyam. Budapest. 1912. február 25-én. 8. szám.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona. Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona. | Megjelenik minden vasárnap. | SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Budapest, IV. Egyetem-utcza 4. sz.

Az önképzésre való törekvés és annak előnyei.

Irta: *Argus.*

Ha széttekintünk a világban és alaposan megfigyeljük az emberiség mozgalmát és tülekedését, tapasztalhatjuk, hogy a megélhetésre s az emberiség újabb és újabb igényeinek kielégítésére való törekvés számos feltételei között igen nagy szerepe jut az önképzésnek.

Az iskolai oktatás, bármennyi ideig tartson is, csak az általános elméleti ismereteket és tudást adhatja meg az embernek. És legyen ez a tudás, az iskolai mértékkel mérve, a legelső foku is, a gyakorlati életbe való kilépés után, az egyes szakszerü tevékenység teljesithetésénél csupán csak megkönnyiti az egyén igyekezetét a szakszerü tudnivalók elsajátitásában, de az arra való teljes képesitést már csak az elméletileg is tovább folytatott és gyakorlati tevékenységgel párositott önképzés adja meg.

Az orvos az ő páczienseinek s a betegségek különféle jelenségeinek folytonos és szakszerü megfigyeléséből, a tudományos szakmunkák szakadatlan tanulmányozásából és az ezek alapján folytatott kisérletezésekből szerzett tapasztalatai folytán fedezheti csak fel az ezer és ezerféle betegség honnan és mi okból való származását s ugyanezen az alapon találhatja meg azok gyógymódjait és gyógyszereit is.

Ugyanilyen követelmények elé állitja a haladásra való törekvés a gyógyszerészt az ő füvei, ásványai, savai és kenőcsei között, valamint a fizikust és a technikust is az ő gépei és lombikjai birodalmában. Sőt még az a legutólsó földmivelő is, a kinek pedig oly csekélynek látszó ismeretekre van szüksége az ő egyszerü foglalkozásához, szintén folytonos önképzésre van utalva, ha azt akarja, hogy az ujabban felmerült s a földmivelésel kapcsolatos tudnivalókat: a birtok termőképességének fejlesztését, a veteményeire kártékony férgek pusztitási s terményeinek előnyös értékesitési módját stb. megismerhesse s ebbeli tapasztalatait kellően érvényesiteni is tudhassa.

Szóval azt tapasztalhatjuk, hogy csak az az ember érvényesülhet az életben, a ki: a jó pap holtig tanul! igen mélyértelmü közmondásnak nemcsak az általános jelentőségét ismeri, hanem az ebben nyilvánuló követelményeknek is csakugyan megfelelni törekszik.

Határozottan állithatom, hogy az önképzésre még fokozottabb mérvben van szüksége a csendőrnek. Annál is inkább, mert igen kevés hivatali állás, illetve szolgálati alkalmaztatás van olyan, a melyre oly kevés előzetes képesitéssel léphet az emberiség, mint éppen a csendőri szolgálat. Hiszen maga a csendőrséghez való beléphetés is ebben a tekinterben igen csekély jelentőségü feltételhez: csupán az irni-olvasni tudashoz van kötve.

De nemcsak ez a képesités kevés, hanem a folyton változó létszámviszonyok és az elhelyezés szüke miatt még az az idő is igen rövidre van szabva, a mely alatt a csendőrséghez felvett egyén eme előző képesitését valamennyire fejlesztheti s legalább elméletileg elsajátithatja azokat a szakszerü tudnivalókat, a melyekre a gyakorlati szolgálat terén, már az első szolgálati ténykedésénél mulhatatlanul szüksége lesz.

Minthogy pedig még kevesebb van olyan hivatuli állás illetve szolgálati alkalmaztatás, a mely oly sokoldalu szellemi tevékenység teljesithetését követeli meg az egyéntől, mint éppen a csendőrségi szolgálat, önként értetődik, hogy mindazokat a tudnivalókat, a melyek a csendőri szolgálati ténykedéseiben támogathatják, és a melyeket, mint fentebb is emlitettem, még elméletileg is csak igen kevés részben sajátithat el a többféle okokból igen rövidre szabott idejü előzetes iskoláztatás alatt, künn az örsön, a gyakorlati szolgálat teljesitésével egyidejüleg, folytonos és fokozatos önképzés utján kötelessége elsajátitani, megtanulni.

Ezt a kötelességet, kivétel nélkül, ismeri minden csendőr. Mert ha magától rá nem jönne is, a mi alig tételezhető fel egy nagykoru és a saját jövője megállapitására törekvő egyénről, figyelmeztetik erre úgy a próbacsendőr-iskolából, mint a továbbképző illetve altiszti tanfolyamokból való kibocsátásakor.

Ki ne emlékezznék arra az atyai, jóakaratu figyelmeztetésre, a miket a vizsgákon jelenlevő legmagasabb előljárótól mindannyiszor hallhat? És a melynek lényege mindig abban csucsosodik ki, hogy még az nem elegendő, hogy valaki megfelelően, jól vagy teljesen végezte a tanfolyamot, hanem az ott szerzett tudást és tapasz-

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállitója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészitője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánczhid-utcza 5. Gyár: Öntőház-utcza 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztitatlan hangokkal. Az összes hangszerek javitása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

talatot önképzés mellett szakadatlanul fejleszteni kell tovább, mert az élet ezerféle viszontagsága között könnyen elfelejti az ember, a mit nehány hónap alatt — ki könnyebben, ki nehezebben — megtanult.

Azt hiszem, nincs közöttünk egy se, a ki erre a figyelmeztetésre ne emlékezném. De olyan se lehet, a ki, ha magába tér s jól meghányja-veti az életben eléje tornyosuló akadályokat, önmagától rá ne jönne, hogy csak folytonos önképzés mellett sajátithatja el és tarthatja meg mindazokat a tudnivalókat, a melyekkel a kitüzött czélt: a folytonos előrehaladást, elérheti s az ekként elért magasabb és magasabb pozicziókban felmerülő kötelességeinek fennakadás nélkül meg is felelhet.

De, ha az emlitett figyelmeztetést elfelejtette volna is és ha magától nem is jön e rá az imént emlitett kötelesség szigoru szemelött tartására, a mit ugyan jóérzésü és a saját jövőjével törődő csendőregyénről feltételezni sem lehet, ott van a jó példa előtte nap-nap után, a mi őt erre serkenteni fogja. Mert alig van örs, a melyiken önképzésének fejlesztésével folytonosan foglalatoskodó csendőr vagy altiszt ne lenne.

Itt megjegyezni kivánom, hogy az önképzéssel való imém jelzett foglalkozás alatt nemcsak a napi rendszerinti oktatást és tanitást értem, sőt szorosan véve éppen nem ezt értem. Hanem azt, mikor a csendőr vagy altiszt, nem a rendelet által kényszeritve, hanem önmagától, minden idegen befolyástól menten és nem meghatározott órák alatt, hanem mindig és folytonosan, a mikor csak ideje van rá, a tanulásnak él.

Ezt nevezem én tulajdonképeni önképzésnek. És saját tapasztalatból merem állitani, hogy az önképzésnek ez a módja sokkal eredményesebb, mint a napirendszerinti kényszeritett oktatás. Mert, ha kétségtelen is, hogy egyeseket csupán a rákényszeritett napirendszerinti oktatással lehet rászoktatni a hivatásával összefüggésben álló tudnivalók tanulmányozására, viszont nagyon sok emberre, a kik pedig önképzésük mellett igen szép eredményeket mutathattak már fel, éppen visszaható ereje és elkedvetlenitő hatása van a nem mindenütt helyesen és kellő gyakorlatiassággal vezetett napirendszerinti oktatásnak.

Ezt valószinüleg belátták a csendőrségi oktatást irányitó felsőbbségnél is és ezért változtatták meg azt a régi rendelkezést, hogy az örsparancsnoknak, még ha egy csendőre volt is otthon, a meghatározott órákban és tantárgyakból azzal is foglalkozni kellett; és ezért rendelték el, hogy az idősebb legénység, a meghatározott órák alatt is, csak egyedül tanuljon, az örsparancsnok pedig hetenként legalább egyszer hallgassa ki őket az olvasgatott tantárgyakból és kellő magyarázattal segitse a téves felfogásuakat a további tanulásban.

E rövid kitéréssel csupán azt akartam megmagyarázni, hogy mit értek én önképzés alatt s hogy miben különböztetem azt meg a napirendszerinti oktatástól.

Visszatérve a fentebb emlitett jóakaratu figyelmeztetésekre, az örsökön tapasztalható jó példandásokra és a minden csendőregyénnel szemben támasztott ama követelményre, hogy önképzésével úgy a saját, mint a szolgálat érdekeit előmozditani mindenkinek egyformán fontos kötelessége, sajnosan kell tapasztalnunk, hogy mindezek daczára is akadnak, a kik önképzésükkel mit sem törődnek, sőt még folytonos figyelmeztetés, vagy szigorubb felelősségre vonatásuk daczára is elhanyagolják azt.

Első pillanatra úgy látszik, hogy ezek mindannyian — s még csak az a jó, hogy nem sokan vannak — egy és ugyanazon hibában szenvednek, t. i. közömbösek a szolgálat és a saját jövőjük iránt.

Alaposabb megfigyelés és a hiba okainak szorgosabb utánpuhatolása mellett azonban rájövünk, hogy eme önképzés iszonyban szenvedők legalább is három kategóriába sorozhatók.

Az egyik csoport tényleg az, a melyik nem törődik semmivel. A napi zsoldjával az itteni megélhetése biztositva van; mint másodcsendőr, majd pedig, ha a tudnivalókat gyakorlatilag félig-meddig elsajátitja, mint járőr czető is, úgy a hogy megfelel; ambiczió azonban soha sincs benne semmi iránt; előmenetelre nem törekszik; még a saját jövőjével sem törődik, azt tartja, mint az egyszeri ember, hogy majd lesz valahogy, mert úgy még sohse volt, hogy valahogy ne lett volna.

Szóval: ártani nem árt senkinek, de nem is használ. Elmondhatjuk róluk, hogy náluk már teljes szélcsend állott be. Letargiájukból nem rázza fel őket a legizgalmasabb esemény sem. Olyanok, mint a pótkocsi: szükség esetén úgy a hogy megfelelnek. Bizonyára ilyenekről mondhatta az Üdvözitő: «Boldogok, mert az övék a mennyeknek országa!»

A másik csoportbeliek már mozgékonyabbak, felfogásuk is jó, sőt egyik-másik valóságos genie, de könnyelműségre hajló természetüknél fogva önképzésükkel soha, még rákényszerités mellett sem törődnek s igy sohase lehetnek hasznos tagjai a testületnek, de a társadalomnak se.

Egyideig itt van; ha megunja a csendőrségi szolgálatot, kilép s más pályát választ; sokat tud mindenütt, de sohase azt, a mi a hivatásához tartoznék. Erre különben nem is törekszik, mert egy szolgálatban, illetve foglalkozási ágazatban soká nem érzi jól magát; nyugtalan természete üzi-hajtja tovább, tehát — szerinte — nincs szüksége bővebb tudnivalókra az egyes szakdolgokban.

És ezt el is hihetjük neki.

Ezekkel és az előbbi csoportba tartozókkal nem is érdemes, de nem is lehet eredményesen foglalkozni. Hiába ezek előtt minden magyarázat, a tudás fontos-

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**
mely 10 perez alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispesten.** Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállitás.

ságának és előnyeinek ecsetelése. Az egyik nem képes, a másik nom akarja megérteni. Kárbaveszett fáradság és időtöltés minden percz, a melyet rájok pazarolunk.

A harmadik csoportba tartoznak azok, a kikben, csekély iskolai képesitésük mellett is, igen sok jóakarat van az önképzés iránt. Ösztönzi öket erre a tudás vágya, a mindent jól és helyesen végzésre, az elismerésre, a megjutalmazás kiérdemlésére, az előmenetelre és egy tisztes jövö megállapithatására való komoly törekvés.

Szóval mindezen igen szép és jeles egyéni és katonai tulajdonság iránt van érzékük és azt is tudják, hogy mindezeket a folytonos elméleti és gyakorlati önképzés mellett érhetik el, csak éppen azt nem tudják, hogy miként fogjanak hozzá ama 30—40 féle tantárgy megtanulásához, a mit az örsön találnak- és hogy miként csoportositsák a fontosabb és a kevésbbé fontos, valamint az általános tudnivalókat az önképzésük eredményes fejlesztése czéljából szándékolt tanuláshoz.

Ezeknél aztán igen hasznos munkát végez minden bajtárs és minden elöljáró, ha sikertelen törekvésüket, de jó szándékukat látva, kellő magyarázattal és irányitással segitségükre siet.

Könnyü munka ez nagyon, csak fel kell bennök ébresztení a bizalmat és lehetőleg kerülni kell velök szemben az oktatásnál egyesek által követni szokott minden sablonszerüséget.

Fölöttébb ajánlatos, ha megmagyarázzuk nekik, hogy egy-egy tantárgy tanulmányozásával ne fáraszszák ki magukat tulságosan. Ha bizonyos idő alatt talán unalmassá válik előttük valamely nehezebben megérthető tananyag, tegyék félre és kevés pihenés után vegyenek elő egy könnyebbet. És ne az értelem nélküli bemagolásra, hanem lassu, értelmes olvasgatás mellett, a lényegre fektessék a fősúlyt.

Hogy pedig önképzésük fejlesztésére való törekvésüket az irásbeliekben is elősegithessük, előbb rövid, majd hosszabb tartalmu különféle jelentések, tényvázlatok letisztázásával, később pedig ugyanezek fogalmazványainak önállóan való megszerkesztésével, szolgálati előirások bevezetésével, szolgálati könyvek felügyelet melletti vezetésével és más hasonló hivatalos iratok önálló szerkesztésével nyujtsunk nekik módot szakismereteik bővitésére és fejlesztésére.

És csupán azért, mert talán gyengébb irásuk van, mint egy másik iskolailag képesitettebb csendőrnek, nem szabad előlök elzárni az irásbeliség terén való törekvésük utját.

Ha aztán észreveszik a volök éreztetett jóakaratot, lassanként önmaguktól rájönnek az önképzés eredményes módszerére és fejlesztésére. Ekkor aztán megmagyarázzuk nekik, hogy a tantárgyak közül melyek a fontosak; valamint azt is, hogy melyikből sajátithatja el a katonai, s melyikből a csendöri szolgálattal kapcsolatos tudnivalókat.

Szükséges ez azért, mert — mint már emlitettem — van az örsön vagy negyvenféle tankönyv s az ilyen kezdő gyorsan akarna haladni s minden rendszer nélkül egyikbe is kapna, a másikba is és igy a helyett, hogy tanulhatna és megérthetne valamit, az ide-oda kapkodás közben való olvasgatás mellett valóságos káoszszá, értelmetlen zagyvasággá válik elötte a különféle tantárgyak tömege. Ez pedig könnyen visszariaszthatja, különösen a kishitüeket, a tanulásnak önképzés folytán való megszokásától.

Ez az egyik hiba bennök.

A másik, még nagyobb hiba pedig az, hogy a csendörségi szolgálat különféleségeit nem ismerve, fel se tudják fogni és meg se értik, hogy mi szükség van pl. az egészségügyi szolgálati szabályzat, az ázsiai kolera, az egyiptomi szembetegség s a tábori csendőr-utasitás stb. tankönyvek olvasgatására.

Később, hosszabb csendörségi szolgálat után szerzett tapasztalatokból már maguk is rájönnének, hogy ebbeli felfogásuk téves volt s hogy az az örsökön levő összes tananyag mind szoros kapcsolatban van a csendörségi szolgálattal, addig azonban, ha már elözetesen felvilágositottuk öket felfogásuk helytelenségéröl, sokat haladhatnak önképzésük fejlesztésén.

Azért kell nekik már önképzésre való törekvésük feltünésekor megmagyarázni, hogy a szolg. szab. I. rész tanulmányozása mellett megismerheti a kiváló katonai erényeket, a függelem és fegyelem követelményeit, a fölé- s alárendeltségi viszonyt s a hadiczikkek egyes fontosabb részeit stb.

A gyakorlati szabályzat olvasgatása mellett elsajátithatja a vezényszavakra való mozdulatoknak, a fegyvergyakorlatoknak úgy gyalog, mint lóháton való végrebajtását elméletileg s a mi a későbbi elömeneteleinél a legfontosabb, megtanulhatja a vezényszavakat és ezek tanulmányozása mellett megszokja a gyakorlatoknál való összeműködést és egyöntetüségre való törekvést.

A fegyverutasitás megismerteti a csendörségi fegyverek minéműségével, azok kezelési és tisztitási módjával s a czélbalövés és czélratartás helyes keresztülvitelével.

A szervezeti utasitás a csendörségi testület szervezetével, beosztásával, a felvételi feltételekkel s a kiegészités módozataival.

A szolgálati utasitásból tanulhatja meg mindazokat a tudnivalókat, a mikre a rendes, a felhivás folytán, a nyomozó, a fogolykiséreti és őrizeti szolgálatok teljesitésénél szüksége van.

A tábori csendőr-utasitás megismerteti vele a tábori csendőr kötelességét, beosztási viszonyait, a hadrakelt sereg mikénti tagozódását, elhelyezési és elszállásolási viszonyait, a melyekre kisebb-nagyobb csapattesteknél

BUTOR
Készpénzért v. részletfizetés re legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.
BUTOR

működő tábori csendőrnek nemcsak a háborus mozgósitásnál, de az egyes nyári gyakorlatoknál is igen nagy szüksége van.

Szoros kapcsolatban áll ezzel a térképolvasás elsajátitása. Mert ennek ismerete nélkül a rá nézve rendesen ismeretlen területen jóformán mozdulni se tudna.

Valóságos tárháza a csendőrségi szolgálattal kapcsolatos tudnivalóknak a törvényes rendelkezések kivonatos gyüjteménye. Ebből ismerheti meg a mezőrendőrségi, az erdő-, a halász- és a vasárnapi munkaszüneti stb. törvényeket és az ezeket kiegészitő, magyarázó miniszteri rendeleteket.

Az általános szolgálati határozványok, a laktanya szabályok, a különleges határozványok részben a csendőrségi szolgálatra, részben a katonai magatartásra adnak hasznos utmutatást.

A lóügyi szabályzat a lóval való elbánás módozataira, a különféle lóbetegségekre, azok helyes felismerésére, kezelésére stb. oktat.

Az illetékszabályzat és a csendőrségi gazdászatkezeési utasitás s különféle pénzbeli és tömegbeli illetmények mennyiségére, minőségére, azok felszámitási és elszámolási módozatainak megismerésére nyujtanak módot.

A fentebb már emlitett egészségügyi szolgálati szabályzat, az egyes betegségekről szóló füzetek, a balesetnél követendő eljárás stb. ismerete képesit az egyes betegségek tüneteinek felismerésére, az azonnali kezelési mód, a sebkötözés stb. elsajátitására, a mire a csendőrnek ugyszólván minden pillanatban szüksége lehet, hogy szenvedő embertársainak addig is, mig orvos kezébe kerülhetnek, pillanatnyi segélyt nyujtva, szenvedéseiket enyhitse s nekik ekként megkönnyebbülést szerezhessen.

Szóval az örsnek ez a közel negyvenféle tankönyve mind egy-egy segédeszköz arra, hogy a csendőrségi szolgálat különféle ágazatainak végrehajtásánál teljesitett tevékenység közben a helyes módot és irányt a csendőr megtalálhassa és úgy ebben, mint más irányban ismereteit gyarapithassa.

Csak akkor cselekszik helyesen tehát minden csendőregyén, ha szakszerü ismereteit és képesitését elősegitendő és fejlesztendő, minden alkalmat megragad és minden pillanatot felhasznál a tanulásra s a csendőrségi testület hasznos tagjává való kiképzésre.

A szorgalmas olvasgatás és folytonos tanulás mellett látköre tágul, felfogása, itélőképessége élesedik, szóbősége, ötletessége és leleményessége fokozódik s az igy szerzett képesités alkalmassá teszi őt a fokozatos előléptetéssel járó magasabb állások kifogástalan betöltésére és ellátására és nagy segitségére lesz az ezzel kapcsolatos szolgálati teendők helyes irányitásánál és végrehajtásánál is.

Az önképzésével folytonosan foglalkozó csendőregyén játszi könnyüséggel oldja meg a legnehezebb feladatot is, mig az, a ki önképzését elhanyagolja, minden pillanatban fennakad és kellemetlenségnek van kitéve. Támogatásra szorul úgy a bel- mint a külszolgálat teljesitésénél és irányitásánál, folyton fél, retteg az őt környékező veszedelmektől, nincs meg az a tiszta öntudata, a mi őt szolgálati kötelességének teljesitésénél bátoritaná s igy önállósága állandóan veszélyeztetve van.

Az előljárók szemléi elől való szökdösések, a bonyolultabb ügyek megoldásától való hnzódozások, a férfias, katonai magatartás hiánya, a magasabb állások betöltésére, a fegyelem helyes kezelésére és a szolgálat kifogástalan vezetésére való képtelenség mind az önképzés elhanyagolásának káros következményei.

Ennélfogva az önképzés folytonos és fokozatos fejlesztését még akkor sem szabad elhanyagolni, ha a csendőr altisztté előlép, vagy ha már czélját elérte is, sőt éppen ekkor kell a legszorgalmasabb önképzésre törekednie. Mert ekkor már nemcsak magáért, hanem alárendeltjeiért is felelős lévén, mint altisztre vagy örs- illetve járásparancsnokra még fokozottabb mértékben hárul az önképzés fontos kötelessége, amennyiben a saját tudásának és tapasztalatainak felhasználásával lesz csak képes alárendeltjeit helyesen oktatni, vezetni és irányitani és felelősségteljes szolgálatának, valamint parancsnoki kötelezettségének kifogástalanul eleget tenni.

Ne rettentsen vissza tehát senkit az önképzéstől a csendőri tanagyag nagy halmaza, hanem vasszorgalommal, ernyedetlen kitartással buzgólkodva, minden szabad idejét önképzésre forditva, tudásának fokozatos fejlesztésére törekedjék, mert csak igy lehet a testületnek és a társadalomnak is hasznos és általánosan becsült tagjává.

Egy besurranó leleplezése.

Jó néhány évvel ezelőtt, mint fiatal altiszt, egy erősen látogatott gyógyfürdőbe lettem kikülönitve szolgálattételre.

Május elején megkezdtem müködésemet, a mely egyelőre egy kezdetleges iroda berendezésére, a bevonulásomra vonatkozó jelentés megszerkesztésére, néhány nélkülözhetetlen irodaszer átvételének nyugtázására és kisebb helyi portyázásokra szoritkozott.

Szép idők voltak. Fürdővendég ugyan még kevés volt, de annál több szallodai és fürdőszemélyzet.

Merkur kerékpárok legfinomabb gyártmány, gyönyörü kiállitás, rendkivül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részlettfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkivül olcsó áron. — Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld **DÉRY EDE** kerékpár- és varrógép nagyraktár — 56 **SZEGED.**

Frigyes Lipót porosz herczeg, Boris bolgár trónörökös nagykorusitási ünnepéről jövo Brassóban megtekinti a róla elnevezett huszárezredet.

A vicinálisnak minden beérkező vonatját egy sereg szállodai alkalmazottal egyetemben élénk érdeklődéssel vártuk, s a megérkezett vendégeket én a megbizhatóság, a szállodai alkalmazottak pedig a borravaló osztogatásra való hajlandóság tekintetében birálgattuk, illetőleg taksálgattuk.

Május vége felé az idegenforgalom nagyban emelkedett, s junius közepén kezdődött a főidény. A fürdő kitünően volt látogatva.

Mindjárt megérkezésem után érintkezésbe léptem a szállodák és a fürdő szolgaszemélyzetével, a kik közül a megbizhatóbb és intelligensebbeket kiválasztottam és besúgóimnak megnyertem. Különös figyelmet fordítottam a bejelentési kötelezettségre.

Minden bejelentőlap az én kezemen ment keresztül s ha valamelyik idegen vagy annak neve csak a legcsekélyebb mértékben is gyanus volt előttem, azonnal a Rendőri Közlönyt vettem elő, hogy nem-e találom ott az illetőnek nevét a körözöttek lajstromában?

Julius vége felé közeledtünk, a nélkül, hogy valami különös esemény előfordult volna. De mégis. Egyik nap reggelén, úgy fél nyolcz óra tájban, valaki türelmetlenül kopogtat ideiglenes irodám ajtaján. «Tessék» kiáltásomra belépett az egyik elsőrangu szálloda igazgatója és felindult hangon jelentette, hogy egy, a szállodában lakó hölgy kárára, annak szobájából nagyobb pénzösszeg és néhány darab igen értékes ékszer eltünt.

Mig az igazgató beszélt, gyorsan felszereltem és mire beszédjével elkészült, már én is utra készen álltam. Menetközben megkérdeztem az igazgatót, hogy nincs-e a lopást illetőleg valakire gyanuja? Az igazgató azt a nézetét nyilvánitotta, hogy a tettet csakis a szálloda szolgaszemélyzete közül követhette el valaki és hogy a hölgy közvetlen szolgálatában a szobalány és a czipőtisztitó bérszolga állottak.

Mindkettőt jól ismertem. A szobaleány csinos, becsületes gömöri leány, a bérszolga pedig igen derék, de szellemileg kissé nehézkes matyó volt. A lopás elkövetésével ezek egyikét sem gyanusitottam.

Midőn a szállodába érkeztem, első dolgom volt az igazgatót megkérni, hogy az egész személyzetnek tiltsa meg az épületből való távozást, mig arra tőlem engedélyt nem kap.

Az első emeletre érve, ott találtam zokogva a szobaleányt és vele együtt sirt a meglopott hölgy is.

A meglopott — már cseppet sem fiatal, de élni vágyó, fess, vidám hölgy, egy bankárnak a felesége — (kiről többször hallottam, hogy szivesen fogadja a fiatal emberek udvarlásait) szivettépő zokogás között beszélte el nekem, hogy este 1500 koronával terhelt pénztárczáját az éjjeli szekrény fiókjába rejtette, három gyürüjét pedig 2000 korona értékben az éjjeli szekrény márványtáblájára tette. Ma reggel, mikor a félreeső helyre ment, nem zárta le szobájának ajtaját. A mikor egy negyed óra mulva visszatért szobájába, azonnal észrevette, hogy gyűrüi hiányoznak és a mint tovább kutatott, látja, hogy pénze sincs meg. Az üres pénztárczát a tettes otthagyta.

Miatt a meglopott hölgy ezt elbeszélte, elhivattam a rendőrt és vele, meg a szálloda igazgatójával a tett szinhelyére vagyis a bankárné szobájába mentem. A legcsekélyebbet sem találtam ott, a miről a tettesre következtethettem volna.

Bár első sorban a szobaleányra és a bérszolgára kellett volna gyanakodnunk, mégis kizárt dolognak tartottam, hogy ők követték el a lopást.

A rendőrrel a szobaleány szobájába mentünk és megkezdtem a kikérdezést.

Sok ide-oda beszéd után végre megtudtam, hogy a meglopott hölgy benső barátságban volt szobájának szomszédjával, báró N. urral.

E név hallatára valami derengett agyamban. Ugy emlékeztem, hogy ez a név már foglalkoztatott engem. Midőn t. i. a báró a fürdőbe érkezett, éppen az állomáson voltam. Bár kiválóan elegánsan volt felszerelve, mégis gyanusnak tetszett. Hát még mikor elolvastam szépen kiczifrázott betüivel a bejelentő czédulát, szinte akaratlanul kezembe vettem a rendőrségi lapokat és keresgéltem azok közt, de hiába.

Miatt ez emlékezetemben felujult, ismét a meglopott hölgyhöz mentem, hogy szomszédjáról kérdezősködjem. A szobába lépve, még lebocsátva találtam az ablakredőnyöket és a villanylámpa is égett. Kértem a hölgyet, huzassa fel az ablakredőnyöket és csavartassa le a villanyt. Ez meg is történt. Most már a teljes napfényben uszó szobáhan néztem még egyszer körül. És mit látok? Az ágy előtti szőnyegen, mely az ágy egész hossza elé volt teritve és az éjjeli szekrényig ért, különös szürke rajzot vettem észre, mely szinte leheletszerüen finom volt. Leterdeltem és közelebbről megvizsgáltam. A rajz, mely egyoldalon egész jól volt látható, igy nézett ki: 71. Hirtelen világosság támadt agyamban. Megnéztem a szoba számát, ez 15-el volt jelölve. További kérdezősködés után megtudtam, hogy a 14-es szobában lakik a báró úr, hogy 12 óra felé készül elutazni és hogy akkor jött arra a gondolatra, mikor a lopásról hallott.

A nélkül, hogy megokoltam volna, a fürdőhelyiségben lakó fényképészért küldtem. Ezt megkértem, fényképezné le az ágy előtti szőnyeget. A legmesszebbmenő figyelemmel, az én vezetésem alatt helyeztük el a szőnyeget, úgy, hogy azt jól levehesse a fényképész. A képen pontosan volt látható a 14-es szám.

Megkérdeztem a bérszolgát, hogyan jelöli meg a czipőket, melyeket tisztit, hogy azokat össze ne cserélje? Azt felelte: «A czipő talpára irom a szoba számát». Leirattam vele a 14-es számot; az irás hajszálnyira egyezett, a lefényképezett 14-es számmal.

Most már megkérdeztem a károsult hölgyet, hogy fogadta e néha szomszédjának látogatását. Mélyen elpirult, zavart lett és végre bevallotta, hogy néha, de csak nappal; éjjel és különösen ma reggel nem lépett a szobájába.

Itt volt az idő, hogy a hurkot szorosabbra huzzam. A rendőrrel a 14-es számu szobába mentem, hol a báró urat éppen csomagolásnál találtam. Mikor meglátott bennünket, egy pillanatra hirtelen szint váltott az arcza, de azonnal visszanyerte önuralmát és kivánságunk iránt érdeklődött.

A törvény nevében igazolásra szólitottam fel. Ismét villámgyors szinváltozás, de aztán kihivó hangon mondá, mi okból engedje ő meg, hogy e tekintetben terhére legyünk. «Szolgálati okokból», volt a válaszom. Erre a báró úr elkezdett kiabálni, hogy fel fog jelenteni, hogy soha töhbé ily fészekbe, a hol ilyesmi történik, be nem teszi a lábát stb. De mikor látta, hogy ezzel cseppet sem hat reám és bár udvariasan, de nyomatékosan kö-

Csodacseppek és Csodakenet ismertetése:

Berkoma gyomorcseppek név alatt ismert, régóta van, igen keresett háziszer, orvosilag ajánlva rossz emésztés, elrontott gyomor, étvágyhiány és gyomorgörcsöknél, gyomorégés, émelygés, fejfájás, szédülés, ájulás, szivdobogás, hideglelés és köhögésnél kiváló sikerrel. Kis üveg ára 40 f., nagy üveg 80 f.

CSODAKENET hatása mesés, mint a csodacseppé. Ez azonban külsőleg használandó: rheuma, köszvény, csuz, csonthasogatás, derékfájás, szaggatás, nyilallás, oldalszurás. Mindig kézné legyen fogfájásnál, egy-két csepp vattára téve azonnal megszünteti a fájdalmat. Kis üveg 40 fill., nagy üveg 80 fill.

Egyedül kapható: NAGY BELA reménység gyógyszertára, HAJDUSZOBOSZLO. Árjegyzék ingyen.

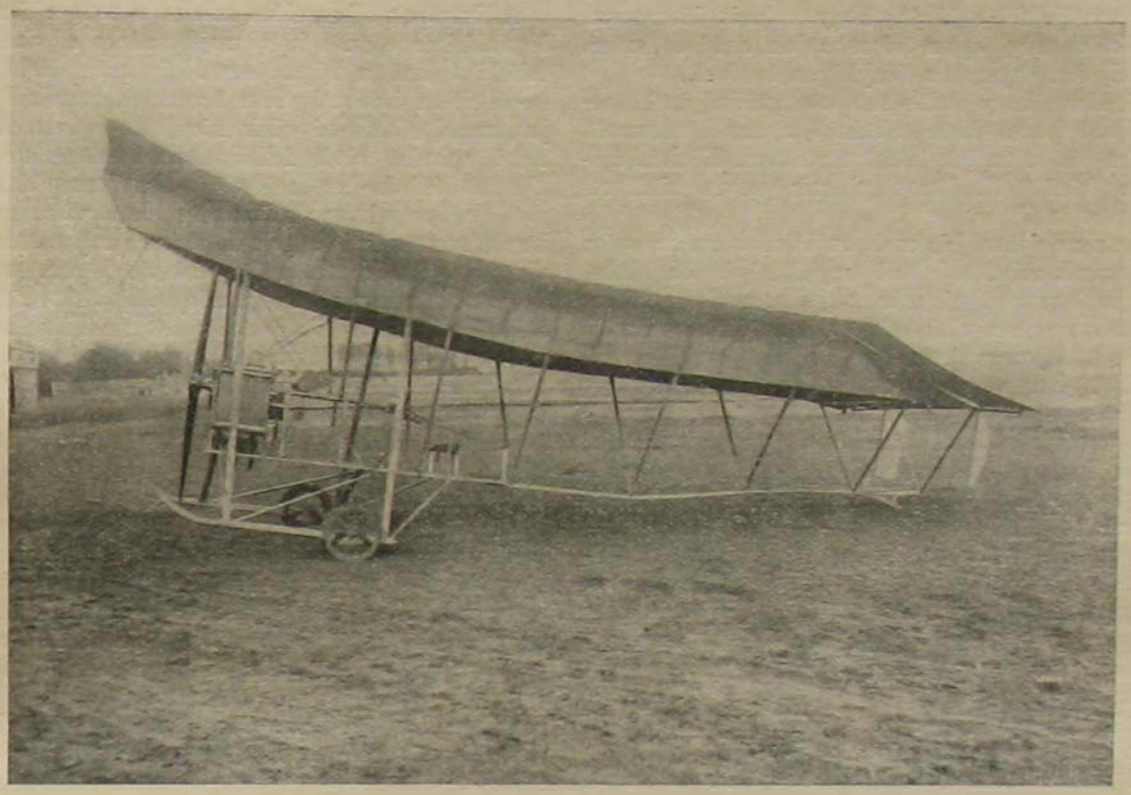

Gonelle hernyóalakú Ufi monoplánja, melylyel a legrögösebb talajon is fel lehet szállni vagy leszállni.

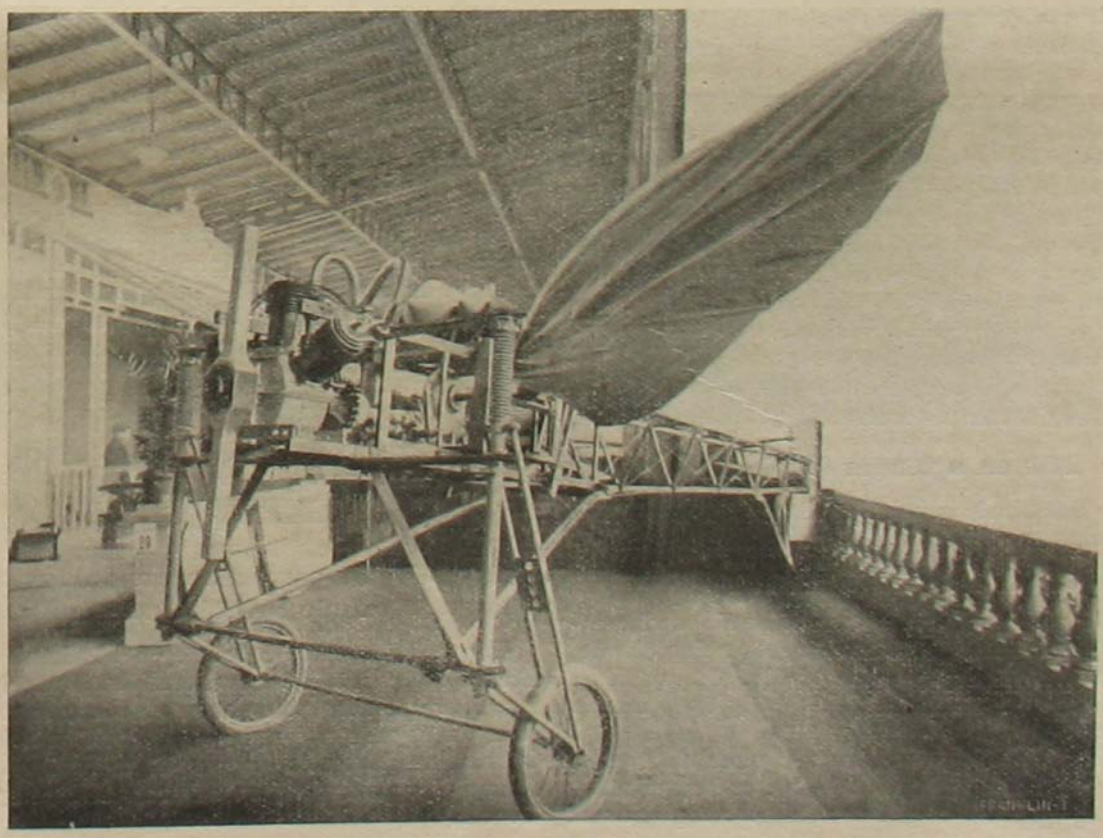

Aviatikai újdonságok. — De la Hault kapitány újtipusú denevérszárnyas repülőgépe.

vetelem igazolását, azzal állt elő, hogy nem szokott iratokat magával vinni.

Kértem, emelje fel a lábát, hogy talpait láthassam. Ott tündökölt még egész olvashatóan a 14-es szám. Formája teljesen egyezett a fényképen levővel.

Azon kérdésre, hogy volt-e ma szomszédnőjének szobájában, újabb heves kitörések közt nemmel válaszolt. Ekkor szoba- és személykutatást tartottam. Kézitáskájának bélése között K. János pinczér névre kiállitott munkakönyvet találtam.

Dolgomban már jóval biztosabban átkutattam az egész szobát és annak minden lehető rejtekhelyét, de hiába. Azt hittem, a lopott holmit már meg sem találom. Ekkor megakadt a szemem a «báró úr» vadonatúj czilinderén. A kalap az asztalon volt, szépen hajlitott szélével fölfelé fordítva. Békés képet nyujtott és mindenkinek bepillantást engedett belsejébe.

Ezt is megvizsgáltam közelebbről és mit látok! A kalapnak dupla fedele van, mely igen ügyes szerkezettel kinyitható. Ott volt a keresett pénz és a három gyürü szemeink előtt.

Minden tagadás hiába való volt. A «báró úr», foglalkozására nézve egyébiránt pinczér, most már bevallotta, hogy látogatásai alatt a szomszédnő szobáját és napi szokásait megfigyelte s igy reggel kihasználta az alkalmat a lopásra, mikor szomszédnője kiment és az ajtót szokás szerint nyitva hagyta.

Hogy a bérszolga feljegyzése a czipö talpára árulója lehet, arra nem is gondolt.

A «báró úrnak» tehát velem kellett jönni az örsre. Ott még egyszer átnéztem a rendöri lapokat és meg is találtam a «báró urat» mint iparlovagot leirva.

Itt is bebizonyult, hogy a legkisebb aprólékosságig menő, minden, még oly csekélynek és jelentéktelennek tetsző tárgyra vagy jelre terjedő figyelem mindenkor meghozza a maga eredményét.

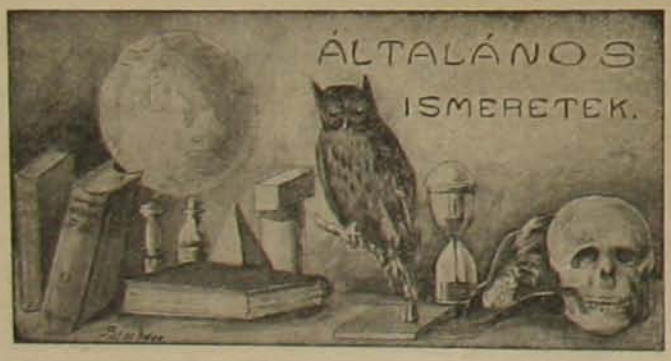

Milyen a tenger feneke.

A tenger fenekének rejtelmes világát elrejti előlünk az átláthatalan viztömeg s csak a vakmerő búvároknak köszönhetjük, hogy megtudtunk róla egyet-mást. A legnagyobb mélységek világát azonban ma sem ismerjük még; ide már nem hatolhat le a buvár a viz nyomásának nagysága miatt. Általában mégis tudhatjuk már, hogy milyen a tengerek fenekének világa. Tudjuk, hogy ott is épen úgy találunk hegyeket, völgyeket, mint a szárazföldön.

A buvárok igen érdekes adatokat mondottak el a tenger fenekének rejtelmeiről. 90—100 méternyi mélységben a tenger feneke még látható, mert odáig eljutnak a nap sugarai, de 350—400 méter mélységben már tökéletes sötétség uralkodik.

A buvárok elbeszélése szerint a tenger fenekére való leszálláskor eleinte kék, majd szürke a viz szine. Ha felfelé tekint a búvár, egy ideig még látja az ég kékességét az átlátszó vizen keresztül, de minél mélyebbre jut, annál sötétebbé válik körülötte a viz. Úgy tetszik neki, mintha sötét felhő takarná el előtte a napot. E sötét felhőn keresztül vörös tányérnak látszik a nap.

A mélységekben különös módon változnak meg a buvár szeme előtt a szinek. A nap sugarai megtörnek a vizben s szineiket magukba olvasztja a viz. A veres szin hamarabb semmisül meg, mint a kék. A tenger fenekén levő fehér szikla zöldnek, a veres szinü hal, ásvány vagy növény feketének látszik.

A tenger fenekét finom iszap fedi. A legnagyobb mélységekben ez az iszap rendkivül apró állatocskák maradványaiból és meszes anyagu lerakódásaikból képződött. Mint már emlitettük, a tenger fenekén, épen úgy, mint a szárazföldön nagyszerü változatosságu a tájkép. Hegyek, völgyek, sziklák, barlangok, hatalmas lapályok és pusztasághoz hasonló területek változatos képe tárul a buvár szeme elé. Sőt még ligetei és erdői is vannak a tengerfenéknek. A hinár-erdők között gyönyörü vizinövények lengenek a vizben. Felettük ide-oda uszkálnak a legkülönösebb alakú halak, a szabad szemmel alig látható kis állatoktól kezdve a százcsápú polipig és az óriás czápáig. Megfigyelték a kutatók: a mélység növekedésével az állatok alakja is változik. A legnagyobb mélységekben majdnem papiros vékonyságuak és átlátszók, kocsonyás testüek az állatok. A tenger csodái közé tartozik az is, hogy vannak olyan halak, a melyekről a búvár hirtelenében nem tudja: állatok-e ezek vagy virágok. Ilyen például a virágalakú s «tengeri rózsá»-nak nevezett hal. Valósággal rózsa alakú. A szine piros s a szegélye kék. Kocsonyás teste százkilenczvenkét tapogatószervvel bir. — Egyik legérdekesebb csodája ez a teremtésnek.

A tenger fenekének sötétség takarta rejtelmeibe különös módon igyekeznek most behatolni a tudósok. A hova szem nem pillanthat be, a fényképező-gép éles szemével igyekoznek behatolni. Egy franczia tudós olyan fényképező-gépet szerkesztett, a melynek segitségével a tenger fenekén is lehet fényképfelvételeket csinálni. Az aczélburokba rejtett fényképező-gépet leereszti a tenger fenekére. A géppel együtt vastag üveg-hurát is ereszt le s ebben sürített oxigén és rendkivül erős fényt adó anyag van. Villamos készülék segitségével tüzet gyujt azután az üvegburában s a kisugárzó fény odavetődik a tenger fenekére s a fényképező-gép hirtelen megörökiti ekkor az előtte levő tárgyak képét.

KÉPEINKHEZ.

Frigyes Lipót porosz herczeg magyar huszárezrede meglátogatásánál.

Frigyes Lipót porosz herczeg a közelmult napokban, Boris bolgár trónörökös nagykorusitási ünnepélyén Szófiában lévén, onnan való hazautaztában, minthogy épen Brassón át vezetett az utja, felhasználva a kedvező alkalmat, meglátogatta az ott állomásozó cs. és kir. 2. számu huszárezredet, a melynek a herczeg a tulajdonosa.

POLGÁR SÁNDOR
orvosi müszer- és kötszer gyárosnál telepe. Budapest, VII., Erzsébet-körut 50.
legjutányosabban beszerezhetők összes **betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskendők**, m. kir. szab. **Polgár-féle sérvkötők**, gummiharisnyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mily tárgy szükségeltetik.
Ezen hirdetés beküldése esetén 10% árkedvezmény a Csendőrs. Lapokolvasóinak.

Az ezredtulajdonos látogatása minden ezrednek ünnepe szokott lenni. Itt azonban ez a látogatás valóságos helyőrségi ünneppé nőtte ki magát, a mennyiben az ezredtulajdonos magas személyére való tekintettel az egész helyőrség résztvett a huszárezred ünnepében s mint a jelen számunkban ez alkalomból közölt képen is látható, az ünnepélyes alkalom megörökitéséül a herczeggel és kiséretével együtt le is fényképeztették magokat.

***

Aviatikai ujdonságok.

Az aviatika, ha lassan is, de folytonosan halad a tökéletesbülés felé. Különösen most, hogy az olasz-török háboruban is igen jól bevált a repülőgépek alkalmazása, valósággal versenyeznek a technikusok újabb és újabb tipusu repülőgépek alakitásában és a már meglevők tökéletesbitésében.

Eddig még, mint köztudomásu, külön, gondozott, sima területek állottak rendelkezésre mindenütt, a honnan a felszállásra induló és visszaszálló gépek elől minden akadály el volt háritva. Arra való tekintettel azonban, hogy egy nagyobb területre kiterjedő háboru esetén nem lehetnek e czélra mindenütt előre készitett és folyton rendben tartott helyek és telepek és ha imitt-amott még lennének is, de, hogy az esetleg bekövetkező szerkezeti hibák miatt oda nem jutható aviatikusok még a szántott, gödrös vagy rögös helyeken se legyenek akadályozva a szándékos le és felszállásban, szükséges volt a repülőgépeket úgy ebben a tekintetben, mint a repülés biztonságának fokozása érdekében is, tökéletesbiteni.

Az ilyen irányban való törekvésnek sikerültségét igazolják azok a rövid időközökben megjelenő rövidke hirek, hogy egyik aviatikus pl. egy a tengeren haladó hajó fedélzetéről minden akadály és szerencsétlenség nélkül szállott fel gépével; a másik pedig barátját és vadászkutyáját is magával vive, a repülőgépről való lövöldözés mellettt, sikeres fogoly és nyulvadászatot rendezett s minden lelőtt vad után leszállva, kutyájával a gépre hozatta azokat.

Ugyancsak a tökéletesités sikerének bizonyitéka a jelen számunkban közölt képeken bemutatott két új tipusu repülőgép is, a melyek egyike, a Gonelle-féle hernyóalaku új monoplán, a tetején kifeszitett hernyóalaku fedvény folytáu megkönnyitett súlyánál fogva a legrögösebb talajon is akadály nélkül indulhat neki a felszállást megelőző rövid szaladásnak s ugyanilyen helyeken leszállhat a nélkül, hogy a rögös talajon való döczögés folytán a gép szerkezetében hiba eshetne.

A másik pedig, a denevérszárnyu géppel, valószinüleg a levegőben egy helyben való lebeghetés lehetőségét iparkodnék megközeliteni, mert az olasz-török háboruban szerzett tapasztalatok szerint, a golyók zápora elől ezer méternyire felemelkedő aviatikus, még ha csak 40—60 km.-nyi sebességgel repül is, nem tudja a magával vitt bombát eredményesen ledobni az ellenségre. Ezért törekednek aztán most arra, hogy az egy helyben vagy legalább is egy nagyon kis területen való lebeghetés problémáját megoldhassák.

HIREK.

A belügyminiszteri számvevőség új igazgatója. Ő császári és apostoli királyi Felsége, 1912 február 4-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, Szaplonczay Mihály belügyminiszteriumi főszámtanácsost a belügyminiszterium számvevőségi igazgatójává méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Adományok. A létesitendő csendőrségi internátus alapja javára újabban a következő adományok folytak be és pedig: a havasmezői örs legénységétől három korona, Mészáros Sándor csendőrtől, Borostyánkőről három korona, a budapesti csendőraltiszti olvasókörtől, az 1912 február 3-án rendezett tánczmulatság tiszta jövedelméből 100 korona, végül a IV. számu csendőrkerülettől, büntető törvénykönyvekért 184 korona Az alap vagyona ezen újabb adományokkal 26,251 korona 7 fillérre emelkedett.

Ellenszegülés. Bognár Mihály nagylengyeli őrsbeli csendőr, február 8-án a zalamegyei Babosdöbrétén, segélyszolgálat közben, Gál József ottani lakossal szemben, annak ellenszegülése következtében, szuronyfegyvert használt. Az ellenszegülő sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

Az 1912. évi költségvetés szentesitése. Az 1912. évi állami költségvetésről szóló 1912. évi V. törvényczikk február 4-én szentesittetvén az országos törvénytárban február 8-án kihirdettetett, a minek alapján az 1912. évre tervezett szaporitások és egyéb változások keresztülvitele iránti munkálatok is foganatba vétettek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mozi a harcztéren. A Tripoliszban kemény próbára tett olasz hadfiak immár hónapok óta idegen földön eszik az áldáz küzdelem keserü kenyerét. Az otthon melegének hiánya, a szülőföldre való sóvár vágyakozás, a rokonok, barátok, ismerősök közelségére való természetes kivánkozás eredeti ötletre sarkalta most Tripolisz bátor hóditóit. Megkérték Caneva tábornokot, az expedicziós hadtest parancsnokát, hogy legalább kinematograf segitségével enyhítse honvágyukat, varázsoltassa eléjük szülőföldjüket, az otthon maradt szerető rokonságot. Caneva tábornok megértő, humánus gondolkozása nem zárkózott el a hozzáforduló katonáinak kivánsága elől és a harczosoknak nem sokáig kellett várniok, hogy a kemény hadi fáradalmak után boldog emlékezésre áhitozó lelkük a szülőföld, a rokonság, ismerősök, barátok meghitt, kedves képének láttára ujra felüdüljön. Összejön azóta az olasz falvak népe és az állam megbizásából egy filmgyár megrögzíti a katonák szeretteinek, hozzátartozóinak, szülőföldjének kedves képét, hogy e képek ott a harczi téreken a puskaropogás és ágyúdörgés elnémultával új kedvre deritsék a hazavágyakozó, a nehéz tusákban elfáradt katonák lelkét. Eddig is már több száz ilyen filmet küldtek Tripoliszba és ha pár pillanatra elül a harczi zaj, a pihenésre rászolgált harczosok, ha rövid időre is, érzik a szeretteikkel való boldog együttlétet s felüdült kedvvel, felfrissült lelkierővel készülnek az újabb fárasztó kötelességre, mig csak a béke várvavárt napja rájuk nem köszönt.

Állatok mint czinkostársak. Gonosztevők mesterségük haladásával már az állatokat is felhasználják eszközül. Egy párisi tőkepénzes levelet kapott, mely szerint rövidesen négy postagalambot hoz neki a posta, ezeknek mindegyikére erősitsen egy ezer frankos bankjegyet és úgy boesássa szabadon, ha nem, akkor stb . . . A fenyegetett ember a rendőrséghez folyamodott, melynek sikerült a zsarolókat kézrekeriteni. Ugyancsak Párisban egy nőhöz, a ki lakásán keztyűket árusított, beállitott egy úri ember. Kalapját keztyüjét és jól megtömött pénztárcsáját egy kis asztalkára lerakta. Probálgatás és tárgyalás közben véletlenül odatekint az asztalkára és nagy ijedtséggel lát három kigyót az asztalra rakott holmiján

ide-oda mozogni. Megriadva futásnak eredt, a lépcsőn azonban észbe kap és meggondolja, hogy lovagias férfi létére nem szabad veszélyben forogni hagyni egy gyönge nőt. Visszasiet és ámulva látja, hogy a keztyüáruló nő puszta kezével rakja a kigyókat szekrénybe. A tárczát ekkor már elkaparitotta a keztyüáruló. Természetesen a rendőrség vetett véget a furfangos üzletnek.

A paróka. A paróka a földkerekségén az emberiség egyik legrégibb szépitő eszköze. Az egyiptomiak és zsidók, asszirok és chaldok, médek és perzsák, görögök és rómaiak már az ókorban használták a vendéghajat, hogy természetes hajzatuk fogyatékosságát elleplezzék. Később a vendéghaj annyira általánossá lett, hogy még fejdiszül is alkalmazták, úgy hogy Justinianus császár (527—565.) rendeletben tiltotta meg a vendéghaj fölösleges használatát. Hát még a XVII. században, XIV. Lajos korában menynyire elfajult a vendéghaj divatja! Akkoriban mindenki vendéghajat hordott Európaszerte: szegény és gazdag, öreg és fiatal, az udvarban épp úgy, mint a nép között, férfi, asszony, gyermek egyaránt. Es mennyi mindenféle alakban jelent meg ez a divathóbort. Volt nagy és kicsiny forma, kerek és hosszú, volt házi, utazó, látogató és állami paróka. Kaunitz herczeg igen furfangos módját találta ki annak, hogy minden kopaszsága mellett is dúshajzatunak lássák, valahányszor az udvarhoz ment. A hónap minden egyes napjára más és más vendéghaja volt Mária Terézia emez államférfiának. Elsején kurta paróka födte a diplomata tarkóját, a második számú paróka már valamivel hosszabb volt és igy tovább a baj természetes növekedése szerint, úgy hogy hónap végére a diplomata haja meglehetős hosszúságban pompázott. A következő hónapban azután megint elölről kezdődött a játék. A paróka egyszer a történelemben is szerepet játszott. Boscaven brit admirális, a ki arról nevezetes, hogy Lagosnál a portugál partokon 1759-ben csaknem teljesen tönkre verte a franczia középtengeri flottát, az ütközet közben kénytelen volt tengernagyi hajójáról kis csónakon menekülni. A csónak léket kapott, de a tengernagy gyors elhatározással lekapta parókáját, betömte vele a lyukat és igy megmentette életét és a — csatát.

A szerecsenek ellen. Blease, Dél-Karolina amerikai állam kormányzója azt sürgeti, hogy törvényhozásilag tiltsák el a fehér embereket attól, hogy szerecseneket tanitsanak. Ajánlom, irja a kormányzó, hogy olyan törvényt alkossanak, a mely megtilja bármely fehér embernek azt, hogy szerecsen iskolában tanitson, vagy hogy általában szerecsenek tanitásával foglalkozzon. Mi azzal hivalkodunk, hogy South-Karolinában nincsen társadalmi egyenlőség, mégis azt tapasztaljuk, hogy szerecsen iskolában fehérek tanitanak, a kik egyenlőnek tartják magukat tanitványaikkal és azt tanitják nekik, hogy ők épen olyan jók, mint a fehér emberek s azt az eszmét verik a fejükbe, hogy társadalmi egyenlőség van. Nemrégiben is egy igen megnyerő külsejü fehér nőt láttam az egyik szerecsen iskola udvarán, az egyik karján egy szerecsen fiúval, a másikon egy szerecsen leánynyal. Mit gondolnak önök: micsoda következményei lesznek az efajta magatartásnak? Vessenek véget azonnal az ilyen munkának! A mi pedig a lincseléseket illeti, mindaddig, mig megtörténik, hogy szerecsenek megtámadják a fehér nőket, a lincselés, tekintet nélkül arra, hogy mit orditanak az ujságok és a kultur-apostolok, meg fog maradni. Sürgetem azt is, hogy a törvényhozás törvényben tiltsa el a szerecseneket attól, hogy titkos társulatok tagjai legyenek. Az állam igen sok részéhen sok kellemetlenség van a titkos társulatok működése miatt. Ha ezeknek a titkos társulatoknak szerecsen tagjai valami bünt követnek el, a társulatok segitséget nyújtanak nekik a szabadulásra, pénzt gyüjtenek, hogy védőügyvédet fogadhassanak maguknak és se szeri, se száma azoknak az utaknak és módoknak, a melyeknek fölhasználásával támogatják azokat a szerecseneket, a kik a törvénnyel ellenkezésbe kerülnek. Nagyon természetes, hogy ezeknek a titkos társulatoknak a szervezése és fönállása veszélyezteti magát az erkölcsöt, sérti a közrendet, terjeszti a bünt és mételyt, úgy hogy az államnak kötelessége minden rendelkezésre álló erővel és hatalommal működésüket megakadályozni.

Dél-Karolina államban a szerecsenek száma nagyobb, mint a fehér embereké s igy érthető, hogy a kormányzó szándéka nagy fölháborodást keltett mindenütt, a hol szerecsenek élnek. A törvényhozás azonban eltökélte, hogy ez ülésszakában olyan törvényeket hoz, a melyek igazán alkalmasak lesznek arra, hogy a szerecsenek garázdálkodásának véget vessenek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Gazdasági ügy. 1. Ha nős vezényeltetik pótlásául, úgy nézetünk szerint a zsoldmaradvány az anyaörsöt illeti meg. 2. Ezen

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállitói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz. Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készitett különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállitását.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

kérdése érthetetlen és szövevényes: leghelyesebb, ha e tárgyban a szárnyparancsnoksághoz fordulnak.

Magánzó, Teregova. Az állás már betöltetett.

1872. Tanácsot ily dolgokban elvből adunk.

Felvidéki. Mint őrsparancsnokhelyettes lehet.

A. J. 15. 1. A végkielégítés megállapitásánál csak a csendőrségi szolgálat számit s igy a mit on ir, azt lehetetlennek tartjuk. Megköszönnénk, ha az illető megnevezésével csak egy esetet is közölne, hol ez nem igy történt. 2. Öt csendőrségi szolgálati éven alul 900 korona. Nézze meg az idei zsebkönyvet — 302. lapoldal — ott világosan meg van mondva.

Dunaparti csendőr. Ebben mi — nem ismerve a viszonyokat — nem dönthetünk, forduljanak a szárnyparancsnoksághoz.

1263. Dombovár. 1. 1912. évi október hó 1-ére. 2. Vizsgát kell tenni.

2000. Attól függ, hogy az állam, törvényhatóság, magántársulat vagy magánembernél akar gátőr lenni. Válaszszon, irja meg s akkor majd útba igazitjuk. Ha igazolványnyal rendelkezik, ajánljuk elolvasni a «Csendőrségi Lapok» 1910. évi 50—52. és 1911. évi 2—5. számaiban megjelent czikksorozatot.

171. 1. Igen. 2. Mindig. 3. Mindkét módon. 4—5. Forduljon bármely vasuti állomás-főnökséghez. Tudtunkkal mint ideiglenes napibéres szolga. 6. A mint mi tudjuk, a hó végén, kérelmével forduljon a szárnyparancsnoksághoz.

N. 1887. Különbözeti vizsgát tenni nem kell. A többire nézve leghelyesebb, ha a legközelebbi polgáriskolai igazgatósághoz vagy tanfelügyelőséghez fordul.

Kétlgy. 1. A könyvek az őrs közgazdálkodásának tulajdonai, azokat megvehetik, de a befolyt összeg a közgazdálkodásé. Leghelyesebb azonban, miután azok úgyis ajándék könyvek, ha a közgazdálkodás a könyvtárnak adományozza. 2. Nem jogos.

500. S. A. Magánúton lehet. Magánintézeteket elvből nem ajánlunk. Forduljon valamely tanfelügyelőséghez vagy polgáriskolai igazgatósághoz.

4144. 1. Ha pótlására nem vezényeltetett oda valaki úgy a fenntartási pótlék illetékes. 2. Köteles fizetni.

H. Az utazási nap nem vehető figyelembe a befizetésnél, tehát csak 9 nap jöhet számitásba s igy 2.

L. A szerző neve, ha irói «álnevet» használ, beleegyezése nélkül nem hozható nyilvánosságra.

Érdeklődő 99. Csak a katonai és csendőrségi szolgálat számit.

L. Őrsvezető. 45 évig igen. Máskor teljes nevet irjon alá, mert különben nem felelünk.

B. M. Semmi esetre sem tanácsoljuk, hogy ily tárgyu kérelmet előterjesszen; de nincs is kilátás, hogy kérelme, a mely amúgy is szokatlan üzleti összeköttetést jelentene a kincstárral, teljesittessék. Ha nem képes a — valóban magas — kamatot fizetni, sokkal okosabban teszi, ha a házat szabadkézből — megvárva a jó alkalmat — eladja, a vételárból pedig a bankot és egyéb tartozásait kifizeti. Ha annak idején tényleg jutányos áron vette az ingatlant, lehetetlennek tartjuk, hogy a kamatokat hiába fizette volna. Adunk egy jó tanácsot: akkor vásároljon, a mikor pénze van!

Agglegény. 1. Mint kincstári tárgyról jegyzőkönyvet kell felvenni és a szükségesekkel felszerelve kérni a helyreállitás engedélyezését. 2. Nézetünk szerint a közgazdálkodás.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Az ingó dolognak ugyanazon tulajdonos birtokából vagy birlalásából ugyanazon helyről jogtalan eltulajdonitási czélból többek által együtt vagy közösen történt elvétele nem a tettesek száma szerint megállapitandó külön cselekményeket, hanem egy egységes cselekményt képez. Ha egy határban levő szalmakazalból többen 160 K-át meghaladó értékü szalmát loptak: akkor az ily cselekmény nem mezőrendőri kihágást, hanem a büntetőtörvény hatálya alá eső lopást képez s elbirálása a rendes biróság hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. hatásköri biróság 1910. évi 50. sz. határozata.)

Havi fizetés mellett alkalmazott levelező és utazó kereskedősegédnek tekintendő.

(Hatásköri biróság 87/1910. Hb. sz. határozata.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1912. evi január hó 31-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával kiváló szolgálatai elismeréseül:

Tirts Béla, m. kir. II. számu csendőrkerületbeli századosnak *a legfelsőbb megelégedés kifejezésének tudtul adását* legkegyelmesebben *elrendelni* és

Walther Győző, ugyanazon csendőrkerületbeli járőrmesternek *a koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1912. evi februar hó 4-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Csató István m. kir. IV. számu csendőrkerületbeli csendőrnek, egy ember életének a vizbefulástól, saját élete veszélyeztetésével történt megmentéseért, *az ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Áthelyeztettek:

1912 márczius 1-ével:

Szányi Árpád őrnagy, a székesfehérvári VI. számu csendőrkerület másodtörzstisztje hasonló minőségben a IV. számu csendőrkerülethez: Kassára;

FIGYELMEZTETÉS!
Ne vegyen addig grammofont, eufont, hanglemezt vagy bármily más hangszert, amig
REICH ALADÁR műhangszer készitő
BUDAPEST, VIII/c. NEPSZINHÁZ-UTCZA 27. szám.
Csendőröknek 5% engedmény!
képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve.
Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2·40 korona.

tordai Sándor László őrnagy, a kolozsvári I. számu csendőrkerület másodtörzstisztje, hasonló minőségben a VI. számu csendőrkerülethez: Székesfehérvárra:

Pál Lajos őrnagy, a brassói VII. számu csendőrkerület másodtörzstisztje, hasonló minőségben az I. számu csendőrkerülethez: Kolozsvárra;

Buday Gyula őrnagy, a kassai IV. számu csendőrkerület másodtörzstisztje, hasonló minőségben a VII. sz. csendőrkerülethez: Brassóba;

Stadler József járásőrmester, segédoktató, járásparancsnoki minőségben az I-től az V. számu csendőrkerülethez: Trencsénbe és

Kajsza Ferencz járásőrmester, járásparancsnok, hason minőségben az V-től a VI. számu csendőrkerülethez: Mohácsra.

Nyugállományba helyeztetett:

1912 marczius 1-ével:

Biró Mihály, m. kir. VII. számu csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint »rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan«.

Választott lakhely: Fogaras.

Előléptettek

1912 február 1-ével:

a m. kir. VII. számu csendőrkerület állomanyában:

Koroján János, Csibi Ferencz, Birtalan István, Bielz János, Szép János és Szakács Lajos cz. örsvezetők, *örsvezető cz. őrmesterekké*;

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1912 február 1-ével:

a m. kir. II. számu csendőrkerület állományában:

Kalmár István, Gyarmathy Ambrus, Honec Auxent, Székely Mihály és Kiss Sándor II. csendőrök:

ugyanazon nappal:

a m. kir. III. számu csendőrkerület állományában:

Kiss József II., Puskás Mihály, Bella Kálmán, Váradi István és Koszorus Mihály csendőrök; végül

ugyanazon nappal:

a m. kir. VII. számu csendőrkerület állományában:

Ágoston Gyula, Zsögön Ferencz, László Lajos, Nagy István, Pető József, Jénáki Antal, Marti Ignácz, Böjte László, Kató Gyula, Antal Imre, Fülöp János, Bacsó Ferencz, Németh Lajos, Fülöp Antal, Szinte Ferencz és Niskor János csendőrök, *csendőr cz. örsvezetőkké*.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. I. számu csendőrkerület állományában:

Miklós Mózes, Czifra János, Gozner Pál, Fazakas Mihály, Szilágyi György, Varga János, Sztoika János, Técsi István, Hurubán András, Tinta István, Giró István, Salamon János, Fekete János, Német Ferencz, Kicsi Béla, Raduly József, Sütő Sándor, Uliczki János, Dán Sándor, Joó János, Roska János, Kecskés János, Kalocsai Ferencz, Jung Simon, Germán Manó, Krecsun Miklós, Székely Ferencz és Szilágyi Sándor csendőrök; továbbá

a m. kir. VII. számu csendőrkerület állományában:

Szekera Pál, Trucza Ferencz, Kovács András, Bekő Mózes, Lukács Mihály, Asztalos József, Szekeres Sándor, Végh Sándor és Fazekas András csendőrök.

Névváltoztatás:

A m. kir. II. számu csendőrkerület állományában:

Sikovanec Péter csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 3879/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét »Szilágyi«-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számu csendőrkerület állományában:

Balás István csendőr cz. örsvezető, Gergely Katalinnal, 1912 január 13-án, Kászonaltizen.

A m. kir. III. számu csendőrkerület állományában:

Csire Sándor cz. őrmester, Markovics Ilona Juliával, 1912 január 31-én, Gyömrőn.

Miklósi György cz. örsvezető, Hémár Máriával, 1912 január 22-én, Nagykanizsán.

A m. kir. VII. számu csendőrkerület állományában:

Benkő Ferencz cz. örsvezető, Szonda Vida Klárával, 1912 január 7-én, Barátoson.

VÁRNAY és FIA BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Kiadásunkban megjelent és raktárunkon kapható Argay Ferencz főhadnagy úr által szerkesztett szépirási mintalapok ára 1·80 K.